

Додаток Б

Загальна шкала оцінювання розвитку образного мовлення майбутніх філологів у процесі вивчення новелістики Олесея Гончара

Критерій	Показники	Методи діагностики	Максимальна кількість балів	Рівні підготовленості			
				Високий	Достатній	Низький	Незадовільний
Особистісно-мотиваційний	усвідомлення необхідності саморозвитку мовної особистості філологів як носіїв культури мови і мовлення в сучасному суспільстві	Опитування (питальник)	40	40 - 30	29 - 20	19 - 10	9 - 1
			10	10 - 9	8 - 7	6 - 4	3 - 1
	усвідомлення ролі образного мовлення у процесі опосередкованого суб'єктивного відображення фактів, явищ, предметів довкілля у вигляді конкретно чуттєвих уявлень асоціативно пов'язаних один з одним, реальних чи створених уявою у свідомості мовця		20	20 - 16	15 - 10	9 - 5	4 - 1
	вмотивованість до застосування засобів образності у мовленнєвій діяльності						
Загальна кількість балів за Блоком I			70	70 – 55	54 – 37	36 – 19	18 - 1
			4	4	3	2	1

Когнітивно-лінгвістичний	розуміння сутності базових понять, що систематизують уявлення майбутніх філологів про образне мовлення	Тестування (тест)	76	76 - 65	64 - 50	49 - 21	20 - 0
			10	10 - 9	8 - 7	6 - 4	3 - 0
	обізнаність із засобами образного мовлення та підходами щодо їх класифікації у творах Олеся Гончара		20	20 - 16	15 - 10	9 - 5	4 - 0
Творчо-діяльнісний	вміння визначити засоби образності при аналізі різних видів усних та письмових текстів новел Олеся Гончара						
Загальна кількість балів за Блоком II			110	110 – 81	80 – 65	64 – 30	20 – 0
	здатність свідомо та доречно застосовувати засоби образності у навчально-мовленнєвій діяльності	Ігрове моделювання	20	20 - 16	15 - 10	9 - 5	4 - 0
	прояв літературно-творчих здібностей.	Виконання творчих завдань	20	20 - 16	15 - 10	9 - 5	4 - 0
Загальна кількість балів за Блоком III			40	40 – 35	34 - 25	24 - 10	9 - 0
Усього:			220	220 – 185	184 - 100	99 – 56	55 – 1

Додаток В

Засоби образності (на матеріалі новел Олесе Гончара)

ФРАЗЕМИ; МЕТАФОРА; МЕТОНІМІЯ; СИНЕКДОХА

«Плацдарм»

Таблиця 1

Фраземи	Метафора	Метонімія	Синекдоха
Цей наш... плацдарм... як <i>дорого</i> він (плацдарм) нам <i>дістався</i> – 92	Простори	<i>Війна</i>	...місячи
Викопані <i>на повен зріст</i> окопи – 92	<i>струменяються</i> – 91	<i>забирає</i>	своєю
І нічим <i>становища не змінити</i> – солдатів доводиться <i>вдень і вночі</i> стояти	<i>Земля дихає</i> – 91	чийхось синів	<i>кирзою</i>
в крижаній глиняній каламуті... <i>не сходячи з місця</i> ... – 92	<i>Весна іде</i> – 92	– 93	осоружну
...його <i>не обтяжують думки</i> про майбутні ревматизми... йому <i>на думці</i>	Про далеку <i>річку</i>	<i>Погуки</i>	багнюку
зовсім інше – 92	свого <i>дитинства</i> – 92	<i>плацдарму не</i>	плацдарму –
... <i>зітнулись у</i> тяжкому <i>двобойі</i> – 92	<i>Калка</i> (річка)	<i>забувають</i>	95
<i>Не раз</i> ми чули розповіді... – 92	<i>ворушиться</i> по дну,	про нас – 94	... чавимо її
...солдатів доводиться <i>вдень і вночі</i> стояти в крижаній глиняній каламуті,	<i>сльозиться</i> між	<i>Полки</i> трьох	своєю
<i>не сходячи з місця</i> ... – 92	лопухами – 92	дивізій	<i>кирзою</i> – 95
...а в <i>наші дні</i> тихо тече серед степового різнотрав'я – 92	... ми відчуватимем	<i>зарились</i> ... в	вириваємо з
Всі ми забагнючені <i>до вух</i> ... – 92	присутність ...	землю – 95	<i>чоботом</i>
...вона (річка Берда) в <i>античні часи</i> була такою повноводною... – 92	людського щастя,	...і здавалось,	цілі пуди
... і ми вночі... вберемось звідси... щоб... <i>відігріти</i> свої... <i>душі</i> ...	<i>воно ледь</i>	не буде кінця-	землі – 95
<i>привести себе до вигляду більш-менш</i> цивілізованого – 93	<i>бринітиме</i> ... в	краю <i>цьому</i>	... <i>тисячі</i>
Ніхто, мабуть, як солдат, не здатен відчутти дорогоцінність ...речей, що	поблиску юних очей –	<i>побойцю, цій</i>	<i>очей</i> з-понад
виповнюють <i>людське буття</i> – 93	93	<i>розправі над</i>	брустверів
Од <i>тієї миті</i> ми відчуватимем присутність ...людського щастя, воно ледь	Біля якого (Івана	<i>плацдармом</i>	день і ніч
бринітиме ... <i>раз у раз</i> сяйне в поблиску юних очей – 93	Артеменка) вона	– 97	<i>чатують</i>
... і лише з одного вікна <i>раз у раз</i> визиркує смертельно бліде від переляку	(Пірошка) <i>в'ється</i> -	Камендін	передній
дівча... – 97	93	(місто)	край та
...кидався з гранатами, здавалось, на <i>видиму й неминучу смерть</i> – 98	Відігріти свої	<i>зловісно</i>	нейтральну

<p>У світлі фар виникала раз у раз трава якась...– 101</p> <p>Тільки хлопець переступить поріг, дівча так і спалахне своїми рум'яними щічками, і хоч, здається, мусила б вона знітитись, схвати погляд... а все ж несила їй це зробити, прикипіла, очей і далі з нього не зводить – 93</p> <p>... і сам хлопець при цьому ніби світлішає на виду – 93</p> <p>... сама вже своїми спритними пальчиками дає тому комірцеві лад – 93</p> <p>І не одному з нас, дивлячись на ю юну пару, схилену чолом до чола над своїм шитвом любові, пригадається зі щемом душі щось далеке... – 93</p> <p>...пальці Пірошки час від часу торкаються його пальців... – 93</p> <p>...час від часу котрийсь із окопників... мовить до сусідів... – 94</p> <p>...як знову руки їхні...торкнуться одна одної... – 93</p> <p>...видно буде, як знову руки їхні, зблизившись, торкнуться одна одної...– 93</p> <p>Батько й мати ... теж подеколи кидають погляди в їхній бік...– 93</p> <p>... поки ж у...мадярській хаті панує ідилія – 94</p> <p>... тоді знову край столу буде видно юну пару...що схилившись голова до голови, знайшла собі ще одне...заняття – 94</p> <p>Раз у раз чутиметься звідти...– 94</p> <p>...вона збагнула...чим Іван займався в житті і чим зараз живе у своїх мріях – 94</p> <p>З півнотяку Пірошка вловлює бистрим оком суть його малювань, і їм обом так радісно стає, що знайдено спільну мову, - нікому, певне, не вдається так... порозумітися між собою... – 94</p> <p>І ось настає вже та мить, коли...– 94</p> <p>Артеменко, озирнувшись на ходу... догукне...– 95</p> <p>...здорова будь та чекай... – 95</p> <p>...лиш...спалахи ракет з'являються...над нейтральною (зоною) чи навіть ближче, над переднім краєм...– 95</p> <p>І ти з переднього краю знову з'явишся там, де на порозі зустрине тебе... Пірошка – 96</p> <p>Тилів більше не існувало, всюди був лише передній край... – 97</p> <p>...тисячі очей ...день і ніч чатують передній край та нейтральну зону, в</p>	<p>закоцюблені душі – 93</p> <p>Від подиху людського житла війне...- 93</p> <p>Млів...день – 100</p> <p>Присутність людського щастя – 93</p> <p>Дівча спалахне рум'яними щічками – 93</p> <p>Щастя ледь бринітиме, сяйне – 93</p> <p>Рубчик (шов) кривуляє – 93</p> <p>Над шитвом любові – 93</p> <p>Очі променитимуться – 93</p> <p>...спогад живе у ... мріях – 94</p> <p>...дороге для душі заняття – 94</p> <p>Полки... зарились...у землю – 95</p> <p>Урветься ...пісня – 95</p> <p>Тисячі очей... чатують передній</p>	<p>причайвся...– 99</p> <p>Батька садівництва (Симиренко) – 101</p> <p>Симиренкова «Помологія» ...визначила тоді Іванів життєвий вибір – 101</p>	<p>зону – 95</p>
---	---	--	------------------

<p><i>глибині душі</i> сподіваючись... що <i>постріл останній</i> пролунає саме тут...– 95</p> <p>Кілька <i>днів і ночей</i> таборились під скелями...поволі <i>приходячи до тями</i> – 98</p> <p>...ми...як ангели, полинули б у голубі <i>небесні сфери</i>... – 96</p> <p>О, якби й справді тут <i>останній постріл</i> пролунав! <i>В одну мить</i> всі оті гори розквітли б...– 96</p> <p>В далекім краю зустрів своє <i>перше кохання</i> – 96</p> <p><i>Ніщо</i> на плацдармі ніби й <i>не віщувало</i> нам <i>лиха</i> – 96</p> <p>Фашистське командування вирішило будь-що <i>взяти реванш</i> – 96</p> <p>Вже <i>в перші хвилини</i> бою було порвано всі лінії зв'язку, і артилеристам доводилося <i>бити</i> по танках з <i>прямої наводки</i>, «тигри» спалахували <i>тут і там</i> серед... полів – 97</p> <p>... і здавалось, не буде <i>кінця-краю</i> цьому побоїщу, цій розправі над плацдармом – 97</p> <p>... бо ж повні ящики патронів та гранат лежали купами по дворах, <i>бери скільки хоч</i>... – 97</p> <p>Якщо зрідка похмуро й <i>перекинуться</i> між собою <i>словом</i>... – 97</p> <p>І кожен таїтиме в собі почуття провини за втрачений плацдарм, ніби ...він причинець того, що... <i>стільки люду полягло</i>, не дійшовши до жаданого <i>Дня Перемоги</i>... – 97</p> <p>Все на плацдармі завершувалося <i>на бігу, на льоту</i>... – 98</p> <p>Вона пізнала нас і <i>на бігу</i> щось заговорила пристрасно...– 101</p> <p>... йому <i>світять</i> бойові <i>нагороди</i> – 98</p> <p>Навіть і не сказати, скільки все це тривало і чи <i>дух</i> свій ти <i>хоч раз перевів</i>... – 98</p> <p>... одного з тих численних, хто <i>пропали безвісти</i> на плацдармі? – 98</p> <p>...хлопець ...кидався з гранатами... <i>на видиму і неминучу смерть</i>, а <i>чим це</i> для нього <i>кінчилося</i>, ніхто сказати не міг – 98</p> <p>...десь встигли <i>надати</i> йому <i>допомогу</i> – 98</p> <p>...а в очах – бадьоре зухвальство людини, яка <i>перевірила себе</i> у найтяжчих</p>	<p><i>край</i>...– 95</p> <p><i>Пірнаємо в темряву, в мокву</i>... – 95</p> <p>Чия усмішка світить йому... - 95</p> <p><i>Гори хмурають</i> гранітні <i>лоби</i> – 95</p> <p><i>Кульбаба війни</i> (дим від вибуху снаряду) – 95</p> <p>...<i>виспатись на</i> білих <i>пуховиках хмар!</i> – 95</p> <p><i>Дзвенить</i> хвилюючий <i>сміх</i> – 96</p> <p>Пірошка ... невідступно <i>панувала</i> у його <i>думках</i> – 96</p> <p>Танки <i>прасували окопи</i> – 96</p> <p>Кого <i>не розтерзали танки</i> – 96</p> <p><i>Зазоріло кохання</i> – 96</p> <p><i>Життя втратило смак</i> – 97</p> <p>...<i>стугоніла</i> невщухаюча <i>битва</i> ... – 97</p> <p>...після пекла плацдарму – 98</p> <p>Після <i>пекла</i></p>		
--	--	--	--

випробах – 98
 Командир батальйону...сповістив нам тепер, що багатьом світять **бойові нагороди**... – 98
 В медсанбат Артеменко йти...відмовився, і **на його волю було зважено**... – 98
До весілля заживе – 98
 Бо якби дівчина **потрапила** їм **до рук**, то помстилися б на ній, там **пощади не жди** – 99
Прикипівши поглядом, ніби ждав хлопець якоїсь з'яви звідтіля, ніби **ось-ось** мав випурхнути над дахами образ... – 99
 ...не загинув там, де **тричі міг би загинути**, хіба ж не чудо? – 99
 І не увіруєш хіба після цього, що, може, й саму **смерть** від тебе **відводила** чиясь найдорожча тобі **рука?** – 99
 ...бо вже невдовзі він годен був **виконувати** свої вояцькі **обов'язки** і почуття мав таке, що віднині його життю **не буде кінця** – 99
 ...**не раз** і вголос вимріювалось хлопцеві, як війна **ось-ось** скінчиться, і він опиниться ...там, де зосталась його кохана... і як вони, **взявшись за руки**... підуть – 99
 ... відомо було, що й наш той кривавий плацдарм невдовзі **став могилою** для ворога – інші гвардійські полки **довершили справу** – 99
 Отже, всім нам у ці дні **світ розвиднявся**... – 99
Назавжди зостався Іван Артеменко у тому саду – 100
 Людині завжди важко **розставатися з життям**, та стократ важчим є це розлучення для душі молодої...коли **дихання обривається** дочасно і **світ** тобі **гасне** саме тоді, коли на тебе десь чекає любов – 100
 Через багато літ **випало** мені **побувати** в рідних краях мого товариша... – 100
 Артеменко-старший... перепитав про той артналіт, де серед весняних дерев **обірвалося** Іванове **життя** – 101
 ...і що звідси, власне, вже **бере початок** Донецький кряж – 101
 Просто зі степу в'їхали ми в алею плодкових дерев, їм, здавалось, **не буде**

плацдарму – 99
 І не увіруєш хіба після цього, що, може, й саму **смерть** від тебе **відводила** чиясь найдорожча тобі **рука?** – 99
 ...наш той кривавий плацдарм невдовзі став могилою для ворога – 99
Шквал дико виючого **металу** – 100
Млів...день – 100
 ...**світ** тобі **гасне** саме тоді, коли на тебе десь **чекає** **любов** – 100
Очі весело **променились** – 100
Обличчя...линяло – 100
Обірвалось життя – 101
Зоряний плацдарм... **проглядає** – 101
Дерева стоять у задумі – 101
 Садовий **аричок** **булькає голосом дитинним, голосом**

<p><i>краю</i> – 101 ...<i>в останній момент</i> перед нашим вагоном з'явилась... – 101 Симиренкова «Помологія», за словами батька, можливо, й визначила тоді Іванів <i>життєвий вибір</i> – 101</p>	<p><i>життя</i> – 101</p>		
--	---------------------------	--	--

«ЧОРНИЙ ЯР»

Фраземи	Метафора	Метонімія	Синекдоха
<p>... певне, <i>покликали б на виручку</i> товариша Гайдамаку: <i>вживай заходів</i>, латай... – 195 ...мусив, <i>кинувши все</i>, мчатись <i>рятувати становище</i> – 195 ...<i>не знала</i> дружина, <i>що й думати</i>... – 195 Сьогодні він <i>права рука</i> в мера... – 195 <i>Це ж треба!</i> – 195 Тільки <i>без паніки</i>, - когось отямлює... господар – 195 На <i>цілий день</i> тепер, мабуть... – 195 ... свого часу <i>повели наступ</i> земснарядами – 195 А яких <i>зусиль докладалося</i>, щоб «<i>пробити</i>» <i>проект</i>... – 195 Маловірам ... <i>не було місця</i> ... – 195 Зося Дмитрівна теж іноді <i>сприяла успіхові</i> справи, <i>при нагоді</i> дарувала кому треба свої заворожливі усмішки... – 195 <i>Одне слово</i>, запруду зведено... – 195 ...якби <i>ситуація</i> на об'єкті <i>склалась</i> загрозлива – 195 ...потягнеться в небо гігантське <i>чортове колесо</i>... – 196 А майбутнє твоє <i>чортове колесо</i> – для кого воно? – 198 На папері <i>легко давалось</i>, а як <i>дійшло до діла</i>, <i>скільки нервів вимотав</i> цей яр! – 196 ... який <i>опір</i> дехто <i>чинить</i> її чоловікові... Чи <i>прорахунки</i> були якісь <i>допущені</i>, чи в <i>недобру хвилину</i> бульдозери взяли за той яр, - може, намив розпочали не <i>під тим знаком зодіаку</i>? – 196 Не <i>накинула</i> б на нього <i>оком</i> яка-небудь з отих керівних, незаміжніх... –</p>	<p>Гайдамаку <i>розбудив</i> телефонний <i>дзвінок</i> – 194 <i>Апарат</i> завжди стояв біля постелі. І ось тепер <i>озвався</i>, <i>покликав</i> настійливо – 194 Якби й <i>небо</i> де-небудь <i>проломилось</i>, то, ... покликали б ... Гайдамаку: <i>вживай заходів</i>, <i>латай</i>... -195 Були противники проекту – <i>Гайдамака</i> їх <i>підім'яв</i> ... 195 ... з отих керівних, незаміжніх, що так і <i>полюють на</i> своїх перспективних <i>колег</i> – 196 ...<i>потягнеться</i> в небо гігантське</p>	<p><i>Об'єкт</i> уже <i>не спить</i> – 202</p>	<p>... ще встигло око <i>вхопити</i> – 206</p>

<p>196 - Ми з тобою сьогодні <i>ранні птахи</i>, -...мовив Петро Дем'янович – 196 В дорозі водій...спробував був <i>завести мову</i> про ...хокей – 196 ... об'єкт видно <i>мов на долоні</i> – 196 ...роботи ...ведуться...з <i>горем пополам</i> – 197 Іноді Гайдамаку просто <i>відчай бере</i>: чи вдасться <i>пробити стіну</i> чиновницького формалізму й крутіства? Тут недалеко і <i>в містику</i> <i>вдаритись</i>: може, й справді, в <i>недобру мить</i> взявся змагатися з Чорним яром, може, справді це <i>місце</i> одвіку <i>закляте</i>...? – 197 ...а в кого з хлопців багатша <i>грала фантазія</i> ...– 197 ...як навіть <i>близькі люди</i> часом зустрічають твою ініціативу нерозумінням та холодом. <i>Рідний батько</i> не сприймає твоєї споруди, <i>це ж факт!</i> – 197 Глибоко вражений почутим, з <i>тягарем</i> провини <i>на душі</i>, Петро Дем'янович вирішив...<i>перевірити скаргу</i> покійної матері, і виявилось, що вона <i>казала правду</i>... <i>факт залишався фактом</i> – 198 ...в <i>купальські ночі</i> справляли ... свої гульбища – 197 ...були і <i>купальські ночі</i>...був і <i>перший поцілунок</i>... – 199 ... <i>як і годиться</i> синові, <i>час від часу</i> провідує старого, але при зустрічах щораз <i>виникає</i> прикра для обох <i>полеміка</i>, щораз мусиш <i>захищати від</i> <i>нападок</i> свою греблю, що лягла між вами, ніби <i>смуга відчуження</i> – 198 Однаке <i>годі!</i> Ніхто <i>не сміє докоряти</i> йому, що він щось забув... Звісно, <i>іншими справами живеш</i>, але хіба ж не озивається <i>час від часу</i> в тобі й те далеке...?– 199 ...це єдине місце, куди Петра Гайдамаку <i>час від часу</i> тягнуло – 203 ...але ж і сестра ...з <i>ним заодно</i>, щоправда, <i>це в її душі</i>, щораз у сутичках із старосвітчиною вона <i>опиняється по той бік барикад!</i> – 198 - але як ти міг <i>знехтувати думку</i> всіх тих, хто під яром живе? – 198 - <i>Якби ж то</i> ради реальних...– 198 Та й не той зараз час, щоб ... <i>розводити лірику</i>... – 199 ... його створіння <i>рано чи пізно</i> оцінять, - <i>живуть же в пам'яті</i> людській <i>сади Семіраміди?</i> – 199</p>	<p><i>чортове колесо</i>... – 196 ...<i>скільки нервів</i> <i>вмотав</i> цей яр! – 196 ...живе у своєму старосвітському <i>будиночку, що</i> <i>приліпився</i> на косогорі над яром – 197 ...сестра вважає, що він... <i>перестав чути</i> <i>мову</i>...тих ... <i>джерелець, які</i> в пору його дитинства <i>лагідно гомоніли</i> по дну урочища, <i>ллючись їм</i>, дітям низовим... <i>просто в</i> самісінькі <i>душі, в їх</i> <i>чистоту</i> – 198 ...був і перший <i>поцілунок</i>, що так <i>обпік</i> тебе, хлопчака... – 199 Та й не той зараз час, щоб ...<i>розводити</i> <i>лірику</i>... – 199 ... чогось варта ...ця гать, яка... рішуче</p>		
---	---	--	--

<p>... твої майбутні <i>сади Семіраміди</i> – 202</p> <p>Прикро, <i>ясна річ</i>, що не все складається так, <i>як</i> уявлялося <i>на папері</i> – 199</p> <p>Тільки ж як у нас усе з <i>боєм дається!</i> ... кожному <i>рота не замулиш</i> – 199</p> <p>Батьків товариш...на прізвище Скакун, на кожному виконкомі <i>порушує «проблему Чорного яру»</i>...</p> <p>...Деякі заздальгідь <i>втягують голови в плечі</i>, інші ж, навпаки, смакують:</p> <p>- Ну, цей <i>дасть жару</i>...</p> <p>І треба визнати, що в нього іноді таки з <i>перцем виходить!</i> ...<i>Якби воля Петра Дем'яновича, ставив би</i> таких балакунів <i>на місце</i>. ... а цей <i>чеше навпростець, на ранги не зважає</i>. Той у нього <i>«забудьків найвся»</i>...а та ... <i>«далі свого носа не бачить»</i>... уже й <i>регламент вичерпано</i>, а Скакун усе ще <i>воду в ступі товктиме</i>... – 199</p> <p>...чому не <i>винесено</i> було проект <i>на обговорення</i>...– 199</p> <p><i>Одне слово</i>, Гайдамака з тих, кому <i>життя не шкодує прикростей</i> – 200</p> <p>... не дають <i>цвіллю припасти</i>. Епоха...<i>диктує свій темп</i> – 200</p> <p><i>Не втримавши</i> й тут <i>язика</i>, докинув ...:</p> <p>- ...<i>Воду носити решетом?</i> ...особливо дошкульним було оте ... <i>«воду решетом»</i> – 200</p> <p>... однак після мимохідь кинутого <i>«воду решетом»</i> ... – 200</p> <p>Треба ж такої заявочки <i>на повен голос: «воду решетом»</i> – 200</p> <p>От <i>публіка</i>, ніби не <i>для них розбивається</i>... – 200</p> <p>... почував, як <i>черв'як сумніву ні-ні та й заворушиться</i> ...: а чи не <i>змарновано зусиль?</i> ... потайки береться <i>зважувати всі «за» і «проти»</i> – 200</p> <p>Чи й була в цій споруді <i>крайня потреба?</i> – 200</p> <p>А зараз хіба зупинився <i>плин часу?</i> Хіба не <i>ставить</i> перед людиною свої <i>вимоги</i> прогрес? <i>Рано чи пізно</i> бульдозер однаково добрався б і до твого Чорного яру – 200</p> <p>... слід вважати <i>перемогу над самим собою?</i> Що зумів <i>переступити через особисте</i>, подолав сентименти, <i>знайшов у собі сили</i> приборкати голос власного яружного дитинства? ...ти <i>на</i> якомусь би <i>етапі</i> раптом і завагався,</p>	<p><i>перетнула горловину</i></p> <p>Чорного яру – 199</p> <p>А втім, оця твоя <i>запруда</i>...ще <i>посміється</i> з багатьох ... – 199</p> <p>... навіть біблійне оте <i>«возмездіє»</i> <i>приплив</i>... – 199</p> <p><i>Епоха вимагає</i> працювати в три сили, <i>життя підганяє, диктує</i> свій <i>темп</i> – 200</p> <p>...доки він свою <i>словесну пульпу жене</i> – 200</p> <p>...довелось <i>перечікувати</i>, доки <i>проповзе трамвай</i> – 200</p> <p><i>Життя</i> постійно <i>в'яже</i> свої <i>гордієві вузли</i>... – 201</p> <p>...<i>панували</i> все ті ж <i>золотоверхі ансамблі</i> на горі...поруч них <i>різонула зір</i> так звана «тумба»... – 201</p> <p>Хай <i>відтяв скибку неба</i> для тих, хто</p>		
---	---	--	--

<p>то хіба це змінило б <i>хід подій</i>? Споруда ...існує мовби <i>сама по собі</i>. <i>Нема</i> назад <i>вороття</i> – 201</p> <p>... <i>стільки</i> вгачено коштів... – 201</p> <p>... не <i>опинитись</i> би й тобі <i>в</i> такій <i>ситуації</i>. Дивись, щоб власне творіння та не <i>викинуло</i> тебе з <i>сідла</i>... – 201</p> <p>Життя постійно <i>в'яже</i> свої <i>гордієві вузли, не встигаєш розрубувати</i>. <i>На чистому місці</i> раптом виникає щось непередбачене, <i>вносить</i> свої <i>корективи</i>, та <i>ще й які!</i> Ось і помпи потрібні потужніші б, <i>а їх катма</i>...та ще й технагляд чіпляється, встигай лише <i>давати пояснення</i>. Петро Дем'янович...<i>ловить</i> себе <i>на думці</i>... Але водій жене, і світлофори <i>як на те</i> скрізь без затримки дають <i>зелене світло</i>... – 201</p> <p>...на ...площі, забрукованій <i>не за його пам'яті</i> – 201</p> <p>Ну й <i>випала</i> ж тобі, Петре, <i>життєва стежа!</i> – 201</p> <p>І <i>в таку рань</i>...маєш стрімголов мчатись туди...де знов <i>розплутуватимеш</i> конфлікти, <i>даватимеш комусь нагінки</i>... – 201</p> <p>... бо ж і для нього <i>трудовий стаж</i> починався звідси – 201</p> <p>... (вуличка), ще й досі не забрукована (ніяк <i>руки не доходять</i>) – 202</p> <p>...чи це хто-небудь <i>до уваги бере?</i> – 202</p> <p>...де здавна селились трамвайники, залізничники, рибалки та інший <i>трудовий люд</i> – 202</p> <p>...небагатьом було відомо,що <i>до того</i> воно якраз і <i>йдеться</i>, так само як не всім <i>випало знати</i> історію цієї Яружної... – 203</p> <p><i>Що не кажіть</i>, а приємно усвідомлювати себе законною галузкою ...цієї ...робітничої слобідки, яка тут <i>всі бурі перебула</i> – 203</p> <p>...невже їй <i>не до душі було</i>... – 203</p> <p>...<i>раз у раз</i> колеса «Волги» буксували... – 203</p> <p>...і далі все йде <i>чин чином</i>... – 203</p> <p>...вперше <i>майнула</i> тривожна <i>думка</i> – 203</p> <p>... він все ж <i>крок за кроком</i> дерся нагору – 204</p> <p>«Ні, таки недаром ми цей <i>город городили</i>», - думалось йому... – 205</p> <p>...його, видно, й <i>вогонь не бере</i> – 205</p>	<p>внизу... – 202</p> <p>...вони (туристи) з'являються...щоб <i>ловити</i> на плівку ... незрівнянну <i>красу</i> – 202</p> <p>...цієї ...робітничої <i>слобідки, яка тут всі бурі перебула, на всіх стужах не розгубила</i> теплінь людського затишку – 203</p> <p>...йти <i>стежкою, що поп'ялась</i> по горбах – 203</p> <p><i>Один із шлангів</i> крізь вишняки <i>погадючився</i> аж ...у двір – 203</p> <p>...<i>сонце заграло</i> першим промінням – 205</p> <p>Коли <i>мама згасала</i> тут, з дня на день ждучи його повернення... – 205</p> <p>...<i>споруда</i> ... <i>наближається</i> ... заступаючи півнеба... – 206</p> <p>Десь унизу...</p>		
---	---	--	--

<p>...стовбури дерев...стирчать <i>де-не-де</i> ...мовби з <i>останніх сил</i> тримаючи... цей ґрунт – 205</p> <p>... ніби хоче <i>зрушити</i> його з <i>місця</i> – 205</p> <p><i>Хоч би що там казали...цього</i> в неї <i>не відбереш...</i> – 205</p> <p>Коли мама згасала тут, з <i>дня на день</i> ждучи його повернення... – 205</p> <p>Петро Дем'янович <i>взяв</i> це собі <i>до уваги</i>. Деручись вище, він <i>час від часу</i> <i>міряв очима відстань...</i> – 206</p> <p>...Гайдамака встиг <i>охопити зором...</i> – 206</p> <p>Все <i>втратило глузд</i> – 206</p> <p>...ще встигло <i>око охопити</i>, як відставник кинувся, <i>волаючи не своїм</i> <i>голосом</i>, до дерева... – 206</p> <p>...щоб Гайдамака ще раз глянув на цей <i>білий світ</i> – 207</p> <p>...ще чимось оглушило, аж <i>потьмарилось у вічу</i>, і вже <i>світ</i> для нього <i>зник</i>, <i>світ не повертався...</i> – 207</p> <p>...у <i>лічені хвилини</i> ураганом води змело – 208</p> <p>...про пасажирів, що багнюкою у вагоні захлинулись <i>усі до одного</i> – 208</p> <p>...сіризна якась незнайома, пустельна <i>вдарила в очі</i> – 208</p> <p>...<i>пригортаючи до грудей</i> тих на <i>смерть переляканих</i> найменших низових людей – 208</p> <p><i>Вийшлий із небуття</i>, він <i>перевів погляд</i> на горішне місто... – 208</p>	<p><i>зойкнула сирена</i> – 206</p> <p>...<i>споруда</i> ...поволі <i>осідає</i>, <i>розповзається...</i> і нестримно <i>ринула</i> вниз! – 206</p> <p>Сатанинська <i>гуркотнява</i> <i>наздоганяє</i> ... – 207</p> <p>Летюча ...<i>багнюка</i> <i>мчить</i> його серед цих гвалтів і криків – 207</p> <p>Вся твоя <i>країна</i> <i>дитинства</i> лежить безмовна, посіріла, мов та Помпея... – 208</p> <p><i>Світилося (небо)...</i> ясно-блакитне... – 208</p>		
---	---	--	--

«ВЕСНА ЗА МОРАВОЮ»

Фраземи	Метафора	Метонімія	Синекдоха
<p>...повернувшись вранці з <i>переднього краю...</i> – 470</p> <p>...розуміє всю <i>складність становища</i> – 470</p> <p><i>Цілу ніч</i> наша піхота...продиралась вперед, <i>ішла по п'ятах</i> ворога – 470</p> <p>...мить стояв непорушний, <i>наставивши вухо</i> за Мораву – 472</p> <p>Бо ж тільки він знає шлях до <i>переднього краю</i> – 477</p> <p>...вони тягли...гармати, <i>раз у раз</i> майже на руках виносячи їх –</p>	<p>Весь <i>шлях...</i>зараз ніби <i>ввібгався</i> в його чоботи... – 470</p> <p>Похмуро <i>зустрічали</i> бійців <i>заморавські ліси!</i> – 471</p> <p>... коли <i>ріка перегортається</i> в сонці, повногруда і свіжа, сповнена сил і здоров'я! – 473</p>	<p><i>Батарейя</i> ... <i>переправлялас</i> <i>я</i> цієї ночі... – 470</p> <p>...<i>важка</i> <i>артилерія</i> <i>подалась</i></p>	<p>... <i>насуваєтьс</i> <i>я</i> на нього учительева <i>борода...</i> – 479</p> <p>...що</p>

<p>471 ...коні... вибилися з сил і не могли далі зробити ні кроку – 471 ...важка артилерія подалась туди... – 471 Мадяр називав старшину офіцером...на тій підставі...– 471 Покашлювали, переминались з ноги на ногу і мовчали – 472 Гуменний...стояв...наставивши вухо за Мораву – 472 ...ніхто з них не відповів ні згодою, ні незгодою – 472 Учитель уже забрьохався по вуха – 474 «Пан професор»...не мав бажання виголошувати промов – 474 ...там усе було в порядку...– 474 Лише дідок, що побував у Катеринославській губернії тоді, коли Гуменного ще й на світі не було, не впадав у розпач – 474 Коли стало чути віддалене татакання кулеметів, носії ... почали озиратися в різні боки – 474 Він..., якому вони звірили свою долю, міг дати їм порятунок – 475 ...з перекошеними обличчями, мадяри...кинулись навтьоки – 475 Старшина бачив, що противник уже переносить вогонь далі...– 475 Наздогнавши «пана професора», Гуменний з розгону вхопив його за загривок, збив з ніг – 475 ...і руки їх самі собою прикипіли до мішків...– 475 Тепер до свідомості іноземців дійшло ... – 476 Старшина уже збився з ліку – 476 ... намацав гарячу пульсуючу ранку і міцно затиснув її, щоб не сходити кров'ю – 477 ...смерч вогню загуляв саме там, куди тікали всім табуном – 476 Коли Гуменний прискорив ходу, вони теж прискорили ходу – 476 ...бурун полум'я і грому затопив перед ним увесь світ – 476 Старшина уже збився з ліку – 476</p>	<p>...беззвучно розколюючи веслом тонку блакить весняного неба – 473 Дерева дримали на сонці – 473 Білі будиночки сміялись до весняного сонця – 473 ...не без кінця ж буде тягтися війна – 473 Дерева стояли голі, але вже відчувалося, що їм хочеться зазеленіти – 473 ...сонце мирно лежало на водяних галявинах – 473 ... весняна купіль розігнала втому, ...а весна навколо бродила в лісі... і бадьорила дух – 474 ...одна з них (молодиця) ще й досі сиділа в серці дідка – 474 Старшина бачив, що противник уже переносить вогонь далі...– 475 ...і руки їх самі собою прикипіли до мішків...– 475 ...смерч вогню загуляв саме там, куди тікали всім табуном – 476 ...бурун полум'я і грому затопив перед ним увесь світ – 476 Тоді...вони (мадяри)... повернуться до своїх лігвищ –</p>	<p>туди... – 471 ... за річкою... вдарила батарея, вдарила ... лунко... – 471 ...і батарея змовкла – 472 Знову вдарила далеко батарея – 472 На...березі стояло село...– 473 Цілі села там перейшли жити під землю – 473 Передова мовчала – 473 ...бо до того ж батарея мовчала...– 474 Зненацька вдарила ворожа батарея – 474 ...тонко зітхнула його батарея – 475 ...голос своєї</p>	<p>обличчя, які напливають зараз на нього...– 479</p>
---	---	---	--

<p>...міцно затиснув її (рану), щоб не <i>сходити кров'ю</i> – 477 Бо ж тільки він знає шлях до <i>переднього краю</i> – 477</p> <p>...сам помічає, що <i>верзеться йому нісенітниця</i>... – 477 ...зачерпнув <i>на ходу</i> води... 477 ...дивиться <i>не кліпаючи</i>, прямо... – 477 А вчитель просто ...<i>наступає на п'яти</i> – 478 ...ніби йому цей похід не <i>відбирає сили</i>, а, навпаки, поступово <i>додає</i> їх – 478 ...але він <i>відгонить</i> спокусу <i>геть</i> – 478 ... та все <i>складає до купи</i>... – 478 Гуменний <i>краєм ока</i> стежить за вчителем... – 478 Старшина...<i>тримається зусиллям</i> самої <i>волі</i>... – 479 ...говорив він <i>час від часу</i> – 479 Дерева ніби стискували його з <i>обох боків</i> – 479 ...відразу зрозумівши, <i>в чім річ</i> – 480</p>	<p>477 <i>Вода горнеться</i> до самих колін... – 478 Чи, може, це тільки їхні <i>відображення ходять, гойдаються</i> в воді, зламани брижами? – 478 <i>Все</i> навкруг <i>туманіє, розмлявилось</i>... – 478 ...а дерева гойдаються від верхів'я до самої води, стрибають... – 478 ...лишаючи за собою <i>криваву стрічку</i> – 479 ...їхня <i>свобода розцвітається</i> по воді <i>юнаковою кров'ю</i>... – 479 ...<i>обличчя</i>, які <i>напливають</i> зараз на нього... – 479 ...гомонять і <i>кивають вусами</i> – 479 <i>Дерева</i> ніби <i>стискували</i> його з обох боків – 479 <i>Кулак</i> весь <i>обкипів</i> кров'ю – 480</p>	<p><i>Батарей</i> він упізнав би серед тисяч подібних – 475 Гуменний лежав..., вслухаючись, як <i>клекоче передова</i> – 476 Новий <i>артналіт</i> знову <i>поклав</i> їх – 476 А <i>передова гримить і гримить</i> – 477 ...<i>потоплять батальйон</i> у Мораві – 477 А <i>батарея била</i> зовсім близько – 478 <i>Батарея б'є і б'є, кличе</i> його... – 479</p>	
---	--	---	--

«За мить щастя»

Фраземи	Метафора	Метонімія	Синекдоха
<i>Передній край</i> галасу не любить – 425	...в <i>місті золотих пагод</i> – 424	І як цілу ніч	...не в

<p>І уже у <i>дві горлянки</i> – 425 ...<i>що</i> йому <i>випадало?</i> – 425 ...<i>ніколи</i> було й на дівчат <i>озирнутись</i> – 425 ...жниця ...<i>позиркує</i> на солдата звабливим <i>оком</i>...– 425 ...вона...<i>одним оком</i> весело зорить на шлях – 426 ...на <i>мигах</i> щось <i>показують</i> – 426 ...<i>нахильці</i> з того глека <i>п'є</i> – 426 ...<i>поглядом впився</i> в оту одну...хоча й <i>не бере участі</i>... – 426 Відчуваючи, як <i>дух</i> йому <i>перехоплює</i>...– 424 Солдат <i>припав до них</i> (до губ) – 427 Ще промайнуло <i>в одну мить</i>...– 427 І <i>ясна річ</i>, що для землянки гауптвахти...тут не місце – 427 ...вважаючи, що <i>бачить</i> його <i>наскрізь</i> – 428 ...наш друг...<i>попав на «губу»!</i> – 429 ...де <i>трималися до останнього, розстрілюючи</i> фашистські танки <i>в лоб!</i> – 429 ...<i>чорти під руку піднесли</i>...то не <i>в зуби</i> ж було йому <i>дивитись!</i> – 429 Нам аж <i>дух перехоплювало</i>...– 429 ...що <i>світ</i> їй, молодій, <i>зав'язав</i> – 429 Побачила й з <i>першого погляду</i>: він! Той, що його мені <i>доля послала!</i>– 429 Ось за кого варто <i>в огонь і в воду!</i> – 429 ...<i>зневажила</i> всі <i>умовності</i> – 430 ..., а вона хіба ж <i>не рівня йому?</i> – 430 ...хіба не довела... що свобода й любов для неї <i>понад усе?!</i> – 430 Хіба не <i>здобула перемогу</i>...– 430 <i>Закон</i> цього <i>не дозволяє</i> – 430 ...дивувався артилерист, <i>наче з місяця звалився</i> – 430 Сашко Діденко <i>виявився</i> в цьому <i>провидцем</i>... – 430</p>	<p>...<i>співають руки</i> танцівниць, <i>тчуть пісню кохання</i> – 424 ...<i>літо горить, пашіє, хмелить</i> хлопця – 425 А <i>хміль сонця нутрує душу</i> –425 ...свіже <i>литво полукіпків</i>...– 425 Все <i>виблискує золотом, все</i> <i>бризкає жнив'яним сонцем</i> –425 ..зникло за тією <i>золотою</i> <i>спорудою</i> (снопами) – 425 ...він (сніп) так весело, задерикувато <i>вгору стирчить!</i> – 425 <i>Кофтина палахкотить</i> на ній – 425 ...вона...одним оком <i>весело</i> <i>зорить</i> на шлях – 426 ...своєю <i>усмішкою покликала</i> його – 426 <i>Віями</i> на мить <i>затулилась</i> від нього – 426 ...<i>сонцем пахли снопи, і вона</i> йому теж <i>пахла сонцем і</i> <i>снопами</i> – 427 ...<i>безодня очей зваблювала</i> – 427 Це таки було <i>живе полум'я</i>...– 427 ...угледів, <i>як смерть до них</i> <i>наближається у вигляді</i> <i>незнайомого</i>...– 427 ...все <i>виглядає</i>...білий Діденків</p>	<p>після цього разом <i>веселились</i> <i>війська, й</i> <i>виноградне</i> <i>містечко</i> – 435</p>	<p><i>артилерію</i> впряжені... – 424</p>
--	---	---	---

<p>...не підозрював хлопець, які <i>хмари збираються над ним</i> – 430 Той трагічний випадок...незабаром <i>набув широкого розголосу</i> ..., про нього <i>зчинила</i> страшенний <i>галас</i> преса – 431 ...<i>серед білого дня</i> на жнивовищі вбивають чесних католиків – 431 Усе <i>складалося не на користь</i> Діденкові...– 431 Країна <i>ішла назустріч</i> своїм першим післявоєнним <i>виборам</i> – 431 ...вчинок солдата знову був <i>притчею во язицех</i> – 431 ...де різні партії <i>схрестили</i> свої <i>мечі</i> – 431 ...ледве <i>коси</i> на ній <i>не обірвали</i> – 431 ... коли в дію ... <i>вступили нові сили</i>, коли життя Діденкове ... <i>закрутило бурями інших пристрастей</i> – 431 Діденка було засуджено до <i>найвищої міри покарання</i> – <i>розстрілу</i> – 431 ...проте й <i>духом</i> гвардієць <i>не падав</i>... – 432 ...він уже – <i>як штик</i> – 432 ...і ще більше <i>прискорила ходу</i> – 432 ... <i>взявши</i> перед розводящим <i>гріх на душу</i> – 432 <i>Мов з хреста знята</i>...– 432 ...<i>смерть</i> одну тільки й <i>бачив</i> – 433 ...зблизившись <i>лице в лице</i> – 433 ...<i>вирок залишається в силі</i> – 433 Тепер <i>врятувати</i> Діденка <i>могло тільки чудо</i> – 434 ...щоб ... <i>взяти участь у</i> цьому <i>останньому ритуалі</i> – 434 ...<i>заходить</i> піп або пастор <i>на останню розмову</i> – 434 Старий артилерист, що <i>відміряв</i>, як і Діденко, <i>півсвіту</i> – 434 ...як <i>відпускати гріхи</i> цьому ...Діденкові – 434 <i>Врешті-решт</i> мусив щось казати... – 434 Якщо справді <i>заплямував і кров'ю</i> тільки й можна ту пляму <i>змити</i> — хіба не змиєш? – 434</p>	<p><i>чуб</i> – 429 ...разом <i>було скуштовано і</i> <i>чужих рік, і карпатських</i> <i>туманів, і плацдармів</i> палаючих... – 429 ...як потім <i>збурунилась її душа</i> – 429 <i>Орден вічного щастя</i> (любов) – 429 <i>Душа</i> людська <i>розквітає</i>...– 430 ...<i>жив</i> ...своїми <i>золотими</i> <i>видіннями</i> – 430 Оті <i>снопи</i> золоті...<i>йому сяяли</i> – 431 ...коли життя Діденкове вже... <i>закрутило бурями інших</i> <i>пристрастей</i>...– 431 <i>Справа пішла</i> до Москви – 431 ...як <i>зазоріло на сході</i>... – 432 <i>Не пломеніла</i> ...на ній <i>кофтина</i> – 432 ...<i>вуста... тануть,</i> <i>захлинаються</i> ласкавістю солов'їною – 433 ...ця <i>любов</i> несподівана... тебе <i>обдала, сп'янила</i> навіки... – 433 ...<i>втопивши</i> в ній (амбразурі) своє ... <i>лице</i>... – 433 ...одне з тих облич, <i>що їх</i> <i>переводять у граніт</i> – 433 Коли виходить, що тільки</p>		
--	--	--	--

<p>Там <i>куля минула</i>... – 434 Діденко спрагло, <i>раз за разом</i> затягуючись, дотяг цигарку до вогню – 435 - <i>Треба ж було</i> їй <i>підвернутись</i> тобі... – 435 - Тепер уже однаково — <i>шкодуй не шкодуй</i>... – 435 Та тільки <i>чуда не сталось</i> – 435</p>	<p><i>смертю</i> й можна ту пляму <i>змити</i>... – 435 ... жіночий <i>скрик вихопився</i> десь над виноградниками <i>й розпанахав тишу</i>... – 435 ... зойку <i>безоглядної туги й любові</i> – 434 жіноча ... <i>постать</i> справді була <i>вихопилась</i> звиноградників, <i>майнула</i> – 435</p>		
---	--	--	--

«Кресафт»

Фраземи	Метафора	Синекдоха
<p><i>Під рукою</i> була бригадирова однокінна бідарка – 398 Давно мовчить, <i>прикусив язика</i>, не калатне... – 398 ...здається, <i>ось-ось впаде</i> просто <i>на голову</i> Кресафтові – 398 Бо, мабуть, аж уночі <i>дійде</i> наша <i>черга</i> – 398 Це <i>не віщувало добра</i> – 398 <i>На поводиті пішов</i>, піддався – 398 ...він певен у цьому <i>в глибині душі</i>. Він просто <i>дотримав слова</i> – 399 Кухаренко зітхнув важко, ледве чутно <i>видавив із себе</i> – 399 На нього давай будемо <i>дивитися крізь пальці?</i> – 399 ...які це може <i>мати згубні наслідки</i> для району – 399 ...коли <i>жнива в розпалі</i>, коли тільки починають <i>виконувати план</i> – 399 <i>Поставив під загрозу</i>... – 399 Отже, чи такий уже <i>злочин вчинено</i> тут – 399</p>	<p><i>Давно мовчить (дзвін), прикусив язика, не калатне</i>... – 398 <i>Цокіт</i> бідарки <i>розламає</i> полудневу тишу – 398 <i>Вихор</i> ... <i>блукає</i> по степу, <i>перетинає</i> дорогу – 398 <i>Млоїться в грудях</i> від передчуття кари – 398 <i>Поопускали</i> вуха <i>садки</i> – 398 <i>Кухаренко</i>, чорний від засмаги, ще <i>більше потемнів</i> – 398 <i>Під обвалом слів плечі його</i> ще дужче <i>опали</i> – 398 <i>Під їхнім обстрілом</i> Кухаренко <i>починає себе так відчувати</i>, ніби й справді вчинив злочин... – 398 І знову <i>злива слів. Обвал звинувачень</i> –</p>	<p><i>Очі</i> його оточували, всі оті чесні, довірливі <i>очі, жіночі, чоловічі, дівочі, хлоп'ячі</i>... – 400</p>

<p>...в таких випадках не один тут <i>хапається за серце</i>... – 399</p> <p>Бо <i>за серце хапається</i>... – 399</p> <p>...якого це <i>набуло розголосу</i>, які це може <i>мати згубні наслідки</i> для району – 400</p> <p>...чого за <i>серце хапався?</i> – 400</p> <p>...<i>сів плюхом</i> край столу... - 400</p> <p>...<i>заохочували</i> до цих <i>жартів</i> і Кресафта – 400</p> <p>Невже він справді <i>вчинив злочин?</i> – 400</p> <p>Отже, чи такий уже <i>злочин вчинено</i> тут... – 400</p> <p>- Не <i>хили голову</i>, Кресафте, - долинає до нього...– 400</p> <p>- Не <i>будь наївним</i>, Кресафте...– 400</p> <p>- Ну, а як же <i>людям в очі дивитися?</i> – 400</p> <p>Кресафт більше не <i>обмовився й словом</i> – 400</p> <p>Кухаренко не дивився на нього, <i>уникав</i> його <i>погляду</i>... Наче ошукав його, підвів, <i>здав</i> йому <i>неприємності</i>... – 402</p> <p>Не <i>в тім річ</i> – 402</p> <p>А друга рука... <i>час від часу</i> торкалась грудей...– 402</p> <p>Кухаренко ... <i>уникав</i> його <i>погляду</i>, <i>почував себе</i> ... <i>винуватим</i> – 402</p> <p>— <i>Не в тім річ</i> – 402</p> <p><i>Не в тім річ... Не в тім річ</i>, - час від часу шепотіли... губи – 402</p>	<p>399</p> <p>Пропоную виключити, — <i>кинув у стіл</i> Другий – 399</p> <p><i>Сонце розливалось в небі розчавлене, сліпуче</i>, як вибух – 399</p> <p><i>Горбились акації</i> по той бік майдану – 399</p> <p>...як <i>одного</i> колись отак <i>скубли на бюро</i>...– 399</p> <p>...запитують того, <i>скубленого</i>...– 399</p> <p>...<i>гори хліба</i> сухим червоним сонцем <i>пашать</i> – 400</p> <p><i>Дзвін пащеку</i> свою <i>розкрив</i>... – 400</p> <p><i>Буса волочилися</i> в пилюці шляху, а <i>очі</i> в небі <i>тонули</i> – 400</p> <p><i>Віжки</i>... обвисли, <i>висіли знеможено</i> – 402</p> <p>...<i>вискочив</i> знайомий <i>газик</i> – 402</p> <p>...на <i>ті хмарні крайстеневі Карпати</i>, <i>що вже обіймали небо</i> – 403</p>	
--	---	--

«Модри Камень»

Фраземи	Метафора	Метонімія
<p>...за три доби ні разу не <i>розвели вогню</i> – 464</p> <p>...<i>поскручували</i> б собі <i>в'язи</i> – 465</p> <p>Викликаючи <i>час від часу</i> «Симфонію», передавали їй, що треба – 465</p>	<p><i>Дзвенить</i> суха <i>весна</i>, <i>гуде</i> зелений <i>дуб</i> на згір'ях, і облизане <i>каміння сміється</i> до сонця – 463</p> <p>Високе <i>небо</i> над тобою <i>гуде</i> од вітру... – 463</p>	<p>Далеко внизу, як у підземеллі, <i>гримить, не вгаває фронт</i> – 465</p>

<p>Шістдесят годин ми <i>не змикали очей</i> – 466 ...я <i>стану на варті</i>, - кажеш ти – 466 - Маю гадку, що це сама <i>доля звела</i> нас тутко – 467 ... тільки <i>раз по раз</i> оглядається – 468 - Чого ти туди <i>пнеш очі?</i> – 468 ...і вже <i>ось-ось</i> наша сторона <i>щезне з очей</i> – 468 Хай <i>візьму</i> Модри Камень <i>на пам'ятку</i> з собою – 468 ...що звуть незабутнім <i>першим коханням</i> – 468 ...Рудні гори скрізь ідуть за мною, ближчають з <i>кожним днем</i> – 468 ...де колись <i>пролягала</i> наша <i>оборона</i> – 469 Вже через колишню <i>нейтральну зону</i> ідуть ... словаки – 469</p>	<p><i>Боязко й недовірливо відчинилися двері</i> – 464 <i>Тепла хвиля дихає</i> на мене від каміна, варить, як спирт – 464 - <i>Воно</i> (радіо) забрало нашого Францішека – 465 - Мамаша, - втішає Ілля,— <i>воно</i> (радіо) <i>німе</i> – 465 ...остаточно переконавшись, що <i>рація не заговорить</i> – 465 ...<i>ти входиш</i> до мого <i>серця</i> – 465 ...<i>єдина ява у великій драмі війни</i> – 468 ... <i>виноград</i>, потоптаний, <i>розстріляний тоді</i> – 469</p>	
---	--	--

ЕПІТЕТИ, ПОРІВНЯННЯ

«Плацдарм»

Таблиця 2

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>...<i>чорні дощі</i> – 91 ...<i>тяжкий передвесняний плацдарм</i> – 91 ...<i>холодні тумани</i> – 92 ...<i>невилазна багнюка</i> – 92 ...в <i>крижаній глиняній каламуті</i> – 92 Серед...<i>підступних... крижаних вод</i> – 92 ...з <i>найкровопролітніших битв</i></p>	<p><i>Весняних вод</i> – 92 <i>Весна-красна</i> – 92 <i>Чистими водами</i> – 92 <i>Сиві полини</i> – 92 <i>Клята пора</i> – 92 <i>Талі води</i> – 92 ...<i>кучерявими кронами</i> – 94 <i>Війна стоклята</i> –</p>	<p>...<i>серпанкові простори</i> – 91 ...в <i>крижаній окопній бовтаниці</i> – 92 ...<i>розбряклі окопи...</i> – 92 ...<i>чистими й ласкавими</i> водами ... – 92 ...наша красунечка степова все ще <i>ворушиться, сльозиться</i> між лопухами... – 92 ... що десь там <i>в'ється, тече й тече</i> (річка)... – 92 ...ми, <i>забагнючені до вух</i> – 93</p>	<p>...ллють холодні, якісь <i>ніби чорні</i>, дощі – 91 ... <i>як посланець самої темряви й небезпек</i>, вбігає до хати <i>зв'язковий</i>... - 94; ... що нам здається навіть <i>холоднішою за сніг</i> – 92; Руки...розлітаються, <i>ніби вдарені струмом</i> – 93; Хлопці...якісь <i>мовби</i></p>

<p>історії – 92 ...у <i>тяжкому двобої</i> – 92 ...з <i>хижими ватагами</i>...орд – 92 ...<i>незліченна ординська кіннота</i> – 92 ...серед <i>степового різноправ'я</i>... серед <i>степової духоти</i>... серед <i>літньої тиші</i> – 92 ...<i>чистими й ласкавими водами</i> – 92 ...<i>спека полуднева</i> – 92 ...<i>чорнобрового Артеменка</i> – 93 ...<i>зірким своїм</i> оченям – 93 ...про <i>нелюдську жорстокість</i> війни – 93 ...<i>молоденьких чийхось</i> синів – 93 ...<i>тяжкі випроби</i> – 93 ...своїми <i>спритними пальчиками</i> – 93 ...своє <i>ангельське личко</i> – 93 ...<i>тонка голуба жилка</i> (річка Калка) – 94 ...з <i>лукавим прижмуром</i> ока – 94 В <i>щасливому забутті</i>... – 94 ...вловлює <i>бистрим оком</i> – 94 ...<i>недоспівана пісня</i> – 95 ...свій <i>ефемерний сад</i> – 95 ...тиша <i>свята, всепланетарна</i> – 95 Дзвенить <i>хвилюючий сміх</i> – 96 ...у <i>вологій темряві</i> – 96 ...людина стає <i>кривавим місивом</i> –</p>	<p>95 <i>Перше кохання</i> – 95 ... серед <i>відкритого поля</i> ...– 95 <i>Неба високого</i> – 100</p>	<p>...зустрінуть вас, <i>перемерзлих, перетомлених</i> – 93 ... <i>вкритій сірим пухом</i>, ніким ще, мабуть, <i>не цілованій щоці</i> – 93 ... забирає на свої <i>тяжкі випроби</i> – 93 ...поглядом <i>степлілим, повним присмути і вдячності</i> – 94 ...<i>грізний, наповнений темрявою простір</i> – 94 З порога пірнаємо в <i>темряву, в мокву, під низьке, важке</i> небо плацдарму – 94 ...постать її, <i>тонку й стеблясту</i> – 95 ...низьких, <i>сутенястих</i> хмар літакам не пробити... – 95 ...догукне <i>шарпким, зболеним</i> голосом – 95 <i>осоружну багниюку</i> плацдарму – 95 ...<i>розкислими</i> тими <i>окопами</i> – 95 ...<i>війна стоклята</i> – 95 ...<i>низьких, сутенястих хмар</i> ...не пробити – 95 <i>Мертві спалахи ракет</i> – 95 ...в цих <i>багнистих полях</i> – 95 ... настане <i>тиша свята, всепланетарна</i> – 95 ... <i>визиркуватиме</i> вранці Артеменко з окопу, <i>бачитиме</i>...– 95 ...в його <i>окопних ночах</i> – 96 <i>Броньовані армади, броньовані чудиська</i> – 96 ...<i>забарложеного бронетранспортера</i> –</p>	<p><i>очищені й відмолоділі</i>... - 94; На плацдармі порівняно тихо, <i>він мовби пустельний</i> – 95; Ми... <i>як ангели</i>, поринули б...- 96; ...відчуття часу змістилось, <i>мов на іншій планеті</i> – 98 ...можливість залишитися...сприйняв теж <i>як нагороду</i> – 98 ...свого <i>весняного райського саду</i> – 99 ...той кривавий плацдарм – 99 Садовий аричок булькає <i>голосом дитинним</i> – 101</p>
---	---	--	---

<p>96 ...<i>смертельно бліде</i>...дівча – 97 В <i>смертельній утомі</i> після <i>безсонних ночей</i> – 97 <i>Смертельно пораненого</i> – 98 ...з <i>поетичною душею</i> – 98</p>		<p>97 ...не по-весняному <i>студеними й справді мовби чорними дощами</i> – 98 <i>Білопінна повинь</i> ...садків – 98 На наших очах <i>чорним вогнем</i> трощило... – 100</p>	
--	--	--	--

«Чорний яр»

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>...куди ще в <i>допотопні часи</i> князі ходили полювати вовків та вепрів – 195 ...що ж коїться в самій глибині урвища в пору <i>найстрашнішу – опівнічну,</i> <i>чаклунську</i> – 197 ...<i>похмура бетонна споруда</i> епохи захоплення кубізмом -201 ...літній чоловік <i>із сірим</i> <i>обличчям, з мішками під</i> <i>очима</i> – 203 ...на <i>лисих пагорбах</i> ...біліє ...лікарня – 204 <i>Чорні розлючені</i> леви з ревінням летіли – 206 ...з <i>мавпячою спритністю</i> подерся ...вгору – 206 <i>Сатанинська гуркотнява</i> наздоганяє ...– 207</p>	<p>чи в <i>недобру</i> <i>хвилину</i> бульдозери взялись за той яр... – 196 В небі великим алмазом блищала <i>вранішня зірка</i> – 196 Ми з тобою сьогодні <i>ранні</i> <i>птахи</i>... – 196 ...може, й справді, в <i>недобру мить</i> взявся змагатися... справді це <i>місце</i> одвіку <i>закляте,</i> яким його вважали старі</p>	<p>Те, що він називає об'єктом, якраз і є той Чорний яр, той <i>стоклятий яр</i>... – 195...на <i>новоствореній земляній</i> <i>подушці</i> буде з часом розплановано парк – 196 ...породичались у хащах відьмаки та їхні <i>розпатлані</i> <i>безсмертні подрузи?</i> – 197 І хоч навряд чи хотіла вона своєю <i>кволюю скаргою</i> дорікнути синові...198 Однак <i>розхвальована</i> проектантами подушка Чорного яру...- 204 ...лисий, <i>жилавий</i>... <i>відставник</i> Перегуда – 204 ...старезне <i>вперте дерево</i> – 204 ...хотів зараз одного: чуда, яке миттєво б заступило,</p>	<p>Господар, стрункий, з <i>чаплінськими темними</i> <i>вусиками</i> ...- 196 ... в небі <i>великим алмазом</i> блищала вранішня зірка. Така велика, <i>гостроребра, наче уламок</i> <i>якогось небесного тіла</i> – 196 Чорний яр – <i>ось болячка</i>...– 196 З низової дороги <i>об'єкт</i> видно <i>мов на долоні</i> – 196 На схилах гір...серед бурого природного ландшафту виділяється, <i>мов іноходець</i>, сірого бетонного кольору мур...– 196 Петро Дем'янович, як і годиться синові, час від часу провідує старого, але при зустрічах щораз ...мусиш захищати від нападок свою греблю, що лягла між вами, <i>ніби смуга відчуження</i> – 198 ... але з батькових уст це подавалось саме <i>як</i> <i>докір, як гріх тяжкий, непростенний</i>... – 198 Он собор височить ...увесь <i>ніби зітканий із</i> <i>повітря вранішнього світла</i> – 199 Прикро, ясна річ, що не все складається так, <i>як</i></p>

<p>...замулені, перекинуті трамваї лежали обіч колій... – 207</p> <p>...з очима, повними жаху... – 207</p> <p>...його рятувальники, з божевільними від жаху очима стояли над ним... – 207</p> <p>Вся твоя країна дитинства лежить безмовна, посіріла, мов та Помпея... під вагою притихлої, уже незрушної грязюки... – 208</p>	<p>люди колись? – 196</p> <p>В давні літа Чорний яр ...був населений відьмами та відьмаками... – 197</p> <p>...живе у своєму старосвітськом у будиночку – 197</p> <p>...весняні води, це ж ясно... – 203</p> <p>... сонце заграло першим промінням – 205</p>	<p>перетяло б <i>ревучій, темній</i> тій силі шлях – 205</p> <p><i>Летюча ...багнюка</i> мчить його серед цих гвалтів і криків – 207</p> <p>...бо швидкість грязепаду була <i>страшна, снарядна</i> – 207 ...<i>збунтована пульпа</i> несамовито шпурляє Гайдамаку кудись униз... – 207</p> <p>І всі вони, <i>мов щось неземне,</i> <i>нетутешнє</i>, дивились... очима <i>гострими й без міри</i> <i>сумними</i> – 208</p> <p>Котрийсь з <i>безмежною</i> <i>осмутнілістю</i> в очах запитав... – 208</p> <p>Сіризна якась <i>незнайома,</i> <i>пустельна</i> вдарила в очі – 208</p>	<p>уваялося <i>на папері</i> – 199</p> <p>Щоправда, учасники засідань звикли вже до цього <i>деповського Цицерона</i> – 199</p> <p>...хоча працюєш, <i>як робот</i> – 200</p> <p>Десь читав, як <i>фантастичні чудиська-</i> <i>роботи</i>, збунтувавшись, виходять з-під контролю людини... – 201</p> <p>Минувши <i>присадкувату, круглу, як пантеон,</i> споруду трамвайного депо... – 201</p> <p>...панували все ті ж <i>золотоверхі ансамблі</i> на горі – 201</p> <p>...<i>чорний водоспад, Ніагара грязюки, мулу,</i> <i>пульпи й каміння</i> з сатанинським гуркотом нестримно ринула вниз! – 206</p> <p>...споруда його, <i>ніби на уповільненій стрічці,</i> поволі осідає, розповзається... і нестримно ринула вниз! – 206</p> <p>Але <i>багнюка</i> з верхів'я <i>летіла ракетно,</i> котила потопом, трощила все на своєму шляху – 206</p> <p><i>Чорні розлючені леви</i> з ревінням летіли йому навстріч! – 206</p> <p>шпурляє Гайдамаку кудись униз, кидає, <i>мов</i> <i>тріску</i>... – 207</p> <p>... вона (корчомаха), <i>по-оленячому рогата</i> ... – 207</p> <p>Вся твоя країна дитинства лежить безмовна, посіріла, <i>мов</i> та <i>Помпея</i>... – 208</p> <p>Світилося (небо)... ясно-блакитне, <i>ніби з</i> <i>дитинства, ніби вдруге подароване матір'ю</i> – 208</p>
--	--	--	---

«Весна за Моравою»

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>...вибивалося <i>пишне русяве пасмо чуба</i>... – 471 І обличчя його набрало <i>понурого вигляду</i> – 474 ...з <i>перекошеними обличчями</i>... мадяри... кинулись навтьоки – 475</p>	<p><i>Могутня ріка</i> ...зносила... човна... – 473</p>	<p>...вихопився наперед <i>жвавий, поморщений, спечений сонцем</i> дідок – 471 ... коли ріка перегортається в сонці, <i>повногруда і свіжа, сповнена сил і здоров'я!</i> – 473 ...хотіла нести його...у <i>м'яку оживаючу весну</i>... – 473 Старшина ішов..., розгортаючи ногами <i>в'юнливу</i> воду – 473 ... цей <i>бешкетно рішучий юнак</i>... міг дати їм порятунок – 475 ...побачив над собою <i>синю яснину недосяжного</i> неба... – 476 <i>А обличчя</i> ті <i>були перепуджені й замкнуті</i> – 477</p>	<p>У...чоботах і вузьких штанях з круглими, <i>як труби</i>, холошами, вони <i>нагадували табунець цибатих, тонконогих журавлів</i> – 472 Снігова вода ще пахла гострою свіжістю, <i>як перші проліски</i> – 473 За ним, <i>як журавлиний ключ</i>, розтягнулися мадяри – 473 Він ішов <i>легкою оленячою ходою</i>... – 474 Сідали на...землі, що...грала-бродила під ними...<i>мов запущена дріжджами і хмелем</i> – 474 Коли стало чути віддалене татакання кулеметів, носії, <i>як зацьковані</i>, почали озиратися ... – 474 ...а дерева гойдаються від верхів'я до самої води, стрибають, <i>мов на якомусь фантастичному екрані</i> – 478 ...стежили за його рукою, <i>як оркестр за рукою диригента</i> – 476 ...комбат...командує, <i>ніби суворо молиться комусь</i>: «Вогонь! Вогонь!» – 477 ...зачерпнув на ходу води, <i>сивої, як дим</i>... – 477 ...і очі в нього <i>великі, круглі, ніби вставні</i> –</p>

		477 Все навкруг туманіє, розмлявилось, ніби пригнічене важкою літньою спекою – 478 Батарей б'є і б'є, кличе його, мов жива... – 479 ...обличчя, які напливають зараз на нього, ніби крізь мряковиту млу... – 479
--	--	--

«За мить щастя»

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>...за тією золотою спорудою – 425</p> <p>...участі в їхніх безсоромних вихилясах – 425</p> <p>...віддарювала його жаркими поцілунками – 427</p> <p>з божевільною каламуттю в очах... – 427</p> <p>Почуваючи за собою зіщулену жіночу постать... – 427</p> <p>...цілі квартали чепурних офіцерських та солдатських землянок – 428</p> <p>...коли йшлося про оті снопи золоті, полум'я кофтини, палаючі вуста – 429</p> <p>...тільки й жив він тепер своїми золотими видіннями – 430</p> <p>...походжає у своєму курені невгамовний Ларисин коханець – 430</p> <p>...була темно вбрана, боса,</p>	<p>...хащі виноградників ще темніли у сивих росах – 432</p>	<p>...молоді смаглочолі солдати – 424</p> <p>...у...джунглярній зеленавій одежі – 424</p> <p>... храмів, що підносяться в небо стогами жовтогарячого жнив'яного блиску – 424</p> <p>...обличчя з прекрасним профілем камеї – 424</p> <p>...на сцені, відданій східним розкошам пластики – 424</p> <p>в той жагучий, по-тропічному паркий рангунський вечір – 424</p> <p>...в пілотці набакиреній, в медалях на всі груди – 424</p> <p>Дунайське небо шовками-блаватами переливається – 425</p> <p>...довершують свою снопасту працю – 425</p> <p>...під своїм тугим золотим снопом – 425</p> <p>...густовишневі губи були так довірливо близько – 427</p> <p>...очі її були повні щасливого п'яного сонця – 427</p> <p>...дрібнозубий допитувач проймає Діденка</p>	<p>...палацу, мовби вихопленого з казок Шехерезади – 424</p> <p>... небо шовками-блаватами переливається – 425</p> <p>Так і вовк у степу співає – 425</p> <p>І щось – як живе полум'я! майнуло... – 425</p> <p>...хоч це було як мова птахів – 426</p> <p>...перепел профуркотів у повітрі, ніби важкий осколок – 426</p> <p>Снопи розлазились, розтікались під ними, як золота вода – 427</p> <p>Засув на дверях і пломба, наче тут склад з вибухівкою – 428</p> <p>... плац, тобто витирлувана буре толока – 428</p> <p>Спалахнула, мов полум'я – 429-430</p> <p>... став щедрим, багатим, багатшим за царів, королів! –</p>

<p><i>зарошена...</i> – 432 <i>Розпатлана, задичавлена</i>, вона ... ще більше прискорила ходу – 432</p>	<p>– 428 ... (гауптвахта) міцно сидить у землі, ледь стирчить гребенем, <i>присадкувата, темна, лобата</i> ... – 428 ... її очі <i>ясновологі, карим сонцем наляті</i> – 429 ... <i>перестраждана жінка з темним проваллям очей</i> – 433 ... втопивши в ній (амбразурі) своє <i>худе, обвите кудлами лице</i>... – 433 <i>Сині краплини очей</i>, та крутий солдатський лоб – 434 ... зайшов до землянки <i>понурий, з опущеними вусами</i> – 434 ... в <i>безмедальній, непідперезаній</i> гімнастерці — <i>гімнастерці смертника</i> – 434 ... ступив від своєї <i>смертної ями</i> назустріч товаришам, друзям, командирам – 435 ... майнула перед <i>ошелешеними військами</i>... – 435</p>	<p>430 <i>Наче напоєний чарами</i>, тільки й жив він тепер своїми золотими видіннями – 430 ... коли життя Діденкове вже, <i>як соломину</i>, закрутило бурями інших пристрастей... – 431 ... попрямувала швидкою <i>скрадливою ходою мавки</i> – 432 ... шастає, никає, <i>мов прибудда, мов незнищимий дух</i> цих ... виноградників – 432 ... очей, що горять, <i>як у хворої</i> – 432 ... <i>сонячним духом снопів</i> – <i>подихом самого життя</i> – 433 ... коли зненацька пронизливий, <i>як постріл</i>, жіночий скрик вихопився... – 435</p>
--	--	--

«Кресафт»

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>Важко стояв серед току, вуса висіли аж до землі, <i>такий був похнюплений</i> – 398 Кухаренко, <i>чорний від засмаги</i>, ще більше потемнів – 398 ... час від часу шепотіли <i>сухі</i></p>	<p><i>Небо</i> його було над ним, <i>чисте</i> й величне, як завжди – 401</p>	<p><i>Білий полудень</i> навкруги – 398 <i>Очі пригашені</i> ... – 399 У Першого обличчя <i>гіпсово- біле, аскетичне</i> – 399 ... заспокоїти <i>розтривожене сумління</i> – 402</p>	<p>Подивилася так, <i>мовби на нього впало невідворотне лихо</i> – 398 <i>Побуряковів</i>, розбух від обурення – 398 Сонце розпливалося в небі розчавлене, сліпуче, <i>як вибух</i> – 399 <i>Ти як дитина</i> – 401</p>

запечені губи – 402		...горіло під <i>прокипілою</i> <i>потом та пилюкою</i> сорочкою – 403 ... шепотіли <i>сухі запечені</i> губи – 403	Стояли (хмари), <i>як далекі Карпати його фронтіві</i> – 402 ...долинає до нього, <i>ніби крізь товщу води</i> – 401 А друга рука... торкалась грудей, <i>наче там пекло, наче там у грудях горіло під прокипілою потом та пилюкою сорочкою</i> – 402
---------------------	--	--	---

«Модри Камень»

Епітет	Сталі епітети	Контекстуальні (авторські) епітети	Порівняння
<p>... я постукав у твоє <i>лісове вікно</i> – 463 <i>Білий вітер</i> стугонів у порожнечі гір – 463 Мати, <i>бліда й згорьована</i>, щось шепоче... – 466 її <i>зібгані безкровні губи</i> засіпались – 467 А <i>небо</i> над нами, <i>весняне й високе</i> – 469</p>	<p><i>Високе небо</i> над тобою гуде од вітру – 463 ...вслухаючись у <i>співучу</i> словацьку <i>мову</i> – 464 ...сидів над своїм радіо до <i>глухої ночі</i> – 465 ...коли полонини, як <i>сині озера</i>, зацвітають ... <i>першим цвітом</i> весни... – 468 Тепер скрізь уже поросла <i>буйна трава</i> – 469</p>	<p>Ми виходимо в <i>сліпу вітряницю</i> – 466 <i>Туманні каламутні заграви</i> жовтіють за Модри Каменем – 466 «<i>Мудрий Камінь</i>» називають містечко бійці – 466 ...я глянув у цей момент на гори, на <i>обишпугований</i> вітром камінь – 466 <i>Лютий вітер</i>... заважав нам – 469 ...що по-вашому зветься – небовий ключ – 469</p>	<p>А ти здіймаєш руки, <i>мов хочеш злетіти</i> – 463 ...небо над тобою гуде од вітру, <i>мов блакитний дзвін</i> – 463 ...в хаті задзвеніло, <i>мовби сонячний промінь зламався об шибку</i> – 463 ... відділяється Ілля, <i>білий, мов привид</i> – 464 Тепла хвиля дихає на мене від каміна, варить, <i>як спирт</i> – 464 Мати щось шепоче, <i>як черниця</i> – 466 Далеко внизу, <i>як у підземеллі</i>, гримить, не вгаває фронт – 466 Праворуч і ліворуч нього стоять висоти, <i>як бастіони</i> – 466 Над шосе зупиняємось, <i>мов над білою прірвою</i> – 466 ...голий димар підіймався над ним, <i>як сурма великого горя</i> – 467</p>

			<p>...раптом вжахнувся один, <i>наче вжалений</i> – 468</p> <p>...коли полонини, <i>як сині озера</i>, зацвітають тим першим цвітом весни...– 468</p> <p>А небо над нами, весняне й високе, гуде од вітру, <i>мов блакитний дзвін!</i> – 469</p>
--	--	--	--

СИНОНІМИ

«Плацдарм»

Таблиця 3

Загальномовні	Контекстуальні (авторські)
<p>...талі води, підступаючи до наших позицій, <i>заливають</i> бліндажі, траншеї, вогневі, <i>затоплюють</i> викопані на повен зріст окопи – 92</p> <p>...і здавалось, не буде <i>кінця-краю</i> цьому побоїщу – 97</p> <p>...і він опиниться якимось <i>дивом-чудом</i> там – 99</p>	<p>Весь <i>плацдарм</i> — <i>невилазна багнюка</i> – 92</p> <p>...талі води, підступаючи до наших позицій, заливають <i>бліндажі, траншеї, вогневі</i>, затоплюють викопані на повен зріст <i>окопи</i> – 92</p> <p><i>...почиститись, привести себе до вигляду</i> більш-менш цивілізованого – 93</p> <p>...де війне на солдата <i>затишком, теплом і надійністю</i> простої оселі – 93</p> <p>... зустрінуть вас, <i>перемерзлих, перетомлених</i> – 93</p> <p>... <i>прикипіла, очей</i> і далі з нього <i>не зводить</i> – 93</p> <p>... воно (людське щастя) ледь <i>бринітиме</i> довкіл, раз у раз <i>сяйне</i> в поблиску юних очей...– 93</p> <p>...щось там йому <i>дораджує</i>, видно, <i>напоумлює</i>...– 93</p> <p>... та все ж <i>найніжніше, найдорожче</i> в житті...– 93</p> <p>... так ніби зовсім <i>випадково, невнарок</i>...– 93</p> <p>... коли людське обличчя постає перед тобою <i>в сяйві краси, в ореолі щастя</i> – 93</p> <p>... зводить на Артеменка своє <i>ангельське личко, найвне, великооке</i> – 93</p> <p>... котрий відповість жартунові <i>поглядом теплілим, повним присмути і</i></p>

	<p><i>вдячності</i> – 93</p> <p>... хлопці, причепурившись, якісь мовби <i>очищені й відмолоділі</i>... - 94</p> <p>... чутиметься звідти її <i>стишене й жагуче</i> «тудом», «нем тудом» (розумієш, не розумієш) ... – 94</p> <p>... тобто вона <i>збагнула, дотямлює</i>... – 94</p> <p>Одначе <i>грізний, наповнений темрявою</i> простір за вікном не зника – 94</p> <p>...<i>глухі, віддалені погуки</i> плацдарму... – 94</p> <p>...<i>чавимо</i> її своєю кирзою...<i>чвалаємо</i> в темряву – 95</p> <p>...вся ця <i>тиша й безлюддя</i> оманливі...– 95</p> <p>...вони <i>по траншеях, по бліндажах</i>...– 95</p> <p>... <i>низьких, сутенястих</i> хмар літакам не пробити – 95</p> <p><i>Клубок диму</i> з'явиться, і одразу ж вітер звіє ту <i>дику нічийну кульбабу війни</i> – 95</p> <p>...вона зараз <i>була</i> наче <i>поруч</i>, невідступно <i>панувала в</i> Артеменкових <i>думках, в</i> його окопних <i>ночах</i> – 96</p> <p>В <i>далекім краю</i> зустрів своє перше кохання, у <i>чужинецькім селі</i> – 96</p> <p>...як <i>зародилось, зазоріло</i> кохання... – 96</p> <p>... оцей <i>стан постійної піднесеності, щасливої наповненості душі</i> – 96</p> <p>... <i>холодеча та бруд окопний</i> – 96</p> <p>... на порозі тебе зустріне <i>розширіла, сяюча</i> Пірошка – 96</p> <p>... броньовані армади «<i>тигрів</i>» та «<i>пантер</i>» – 96</p> <p>... з <i>ревінням та скреготом</i> полізли з туману...– 96</p> <p>... цьому <i>побойцу</i>, цій <i>розправі</i> над Плацдармом – 97</p> <p>...все завершувалося <i>на бігу, на льоту</i>... – 98</p> <p>Людині завжди важко <i>розставатися</i> з життям, та стократ важчим є це <i>розлучення</i> для душі молодої – 100</p>
--	--

«Чорний яр»

Загальнономовні	Контекстуальні (авторські)
...мовби заткнутий сірим щитом величезної <i>дамби-запруды</i> – 201	...його поважають <i>підлегли, товариші по службі</i> – 199
...перегороджують товстою <i>дамбою-греблею</i> – 203	...з багатьох <i>маловірів і скептиків!</i> – 199
<i>Мул, глина</i> швидко тужавіють...– 203	Всюди було <i>слизько й багнисто</i> – 203

<p>...під нашаруванням свіжого <i>мулу</i>, під вагою ...<i>грязюки</i>... – 208</p>	<p>...все зникло <i>раптово, кінецьсвітньо</i> – 205 ... щось <i>недобре</i>, щось геть <i>зловісне</i> ... – 205 Ніагара <i>грязюки, мулу, пульни й каміння</i> з сатанинським гуркотом нестримно ринула вниз! – 205 ...яке миттєво б <i>заступило, перетяло б ревуцій, темній</i> тій силі шлях – 206 Будиночки <i>позносило, зчесало...змело</i> – 208 ...дітей – <i>найменших низових людей</i> – 208 ...опритомнів – <i>прокліпнувся</i> – 208 ...мов на щось <i>неземне, нетутешнє</i> дивилися... – 208 ...під вагою <i>притихлої, уже незрушної</i> грязюки... – 208</p>
--	--

«Весна за Моравою»

Загальномовні	Контекстуальні (авторські)
<p>...він встав і скомандував <i>іти</i>. Носії слухняно <i>рушили</i> за ним – 476</p>	<p>Гуменний одразу став <i>серйозний і напружений</i> – 475 ...вдарила (батарея) <i>лунко, голосно</i>... – 471 На...березі стояло село, красиве, <i>не зруйноване, мирне</i> – 473 Сідали на...землі, що...<i>грала-бродила</i> під ними... – 474 ...як щось <i>тепле й неболюче</i> (кров) розпливається в нього по грудях – 476 ... навколо вода і так вона <i>вабить, спокушає</i> – 478</p>

«За мить щастя»

Загальномовні	Контекстуальні (авторські)
<p>...опинитися ... <i>у хвищу, в завірюху</i>... - 425 <i>Лунає, розкочується</i> навкруги... - 425 ...<i>давай жартувати, давай піддражнювати</i> солдата – 426 ...настроений <i>на веселощі, на пустощі</i>... – 426 ...<i>сміху</i> не було на її устах, не було <i>жарту</i>... – 426 ...бажанням <i>оберегти, прихистити</i> – 427</p>	<p><i>Насвистує, наспіває</i> бравий водовоз... – 424 ...а кого просто <i>невідома, туманна</i> (любов) – 424 ...кортіло йому <i>крикнути, гукнути, гогонути</i>... – 425 Тоді люди жили <i>нишком, потайки, покрадьки</i> – 425 ...в'їжджає...<i>спраглий, самотній</i> – 425 ...<i>пройшов</i> півсвіту, <i>перемісив</i> багнюки – 425</p>

<p>Не крав, не грабував... – 428</p> <p>...що любов змінює людину, що в коханні душа людська розквітає... – 430</p> <p>...що вже годі, пора... - 433</p> <p>...заходить пін або пастор на останню розмову – 434</p>	<p>...він так весело, задержувато вгору стирчить! – 425</p> <p>...літо горить, пашиє, хмелить хлопця – 425</p> <p>...ці зрошені жнив'яним потом, напіввідкриті, напівоголені перса... – 425</p> <p>...жниці шугають хто куди, розлітаються ... – 425</p> <p>...лише спаленіла щоками, зашарілася густо... – 426</p> <p>...що опалило його, обняло, засліпило... – 427</p> <p>Снопи розлазились, розтікались під ними – 427</p> <p>...гауптвахти (чи «губвахти», чи просто «губи»)... – 427</p> <p>...лише вузенька над дверима щілина – прорізь, на амбразуру схожа – 428</p> <p>...заступився старий священик, душпастир їхній... – 431</p> <p>Доки муштруємось... видибуємо... сюди-туди... - 429</p> <p>...виринає... шастає, никає, мов приبلуда... – 432</p> <p>Де й бралися в нього... ці слова-пестощі, ці ласкаві співи душі, співи до неї... – 433</p> <p>Вирви, та бруд, та сморід війни – 433</p> <p>...ступив від своєї смертної ями назустріч товаришам, друзям, командирам – 435</p>
---	---

«Кресафт»

Загальномовні	Контекстуальні (авторські)
<p>Ще спека була, духота – 400</p> <p>Акація, гледичія переплелися... – 400</p> <p>Щоб розвеселити, розважити його... – 401</p> <p>...хмара куряви, що, наздогнавши їх, обкурила і повільно-довго танула – 402</p>	<p>Кухаренко, чорний від засмаги, ще більше потемнів – 398</p> <p>Вихор курявно, сліпо блукає по степу – 398</p> <p>Давно мовчить (дзвін), прикусив язика, не калатне... – 398</p> <p>Наче ошукав його, підвів, завдав йому неприємності – 402</p> <p>...це ж головине тіло лежить у бідарці – важко, безжиттєво – 403</p>

--	--

«Модри Камень»

Загальнономовні	Контекстуальні (авторські)
	<p>А мої (руки) були <i>мокрі, червоні, незграбні, в брудних бинтах</i> – 464</p> <p>Мати, <i>бліда й згорьована</i>, щось шепоче – 465</p> <p>залишаючи в кімнаті <i>і світло, і тепло, і людську ласку</i> 465</p> <p>... <i>гримить, не вгаває</i> фронт – 465</p> <p><i>Померкло, стерлося</i> все – 468</p> <p>...<i>зелені, пишні, зігріті</i> весняним сонцем – 469</p> <p>...як <i>підводиться</i> з землі, <i>пнеться</i> до сонця, <i>росте</i> виноград, <i>потоптаний, розстріляний</i> тоді – 469</p>

АНТОНІМИ; ЕКСПРЕСИВНА ЛЕКСИКА;

ПРИСЛІВ'Я; ПРИКАЗКИ; АФОРИЗМИ

«Плацдарм»

Таблиця 4

Антоніми	Експресивна лексика	Прислів'я, Приказки,
-----------------	----------------------------	---------------------------------

				Афоризми
Загальномовні	Контекстуальні (авторські)	З допомогою пестливих суфіксів	З допомогою згрубілих суфіксів	
<p>... а тут щодень тумани, щоніч багно – 91</p> <p>...солдатів доводиться вдень і вночі стояти в крижаній глиняній каламуті – 92</p> <p>Де вчора сніжок білів, сьогодні он уже рівчак-водорій... – 92</p> <p>...привести себе до вигляду більш-менш цивілізованого... – 93</p> <p>День і ніч чатують... – 95</p> <p>...взяти ревани тут за поразки... – 96</p> <p>Кілька днів і ночей таборились під скелями... – 98</p> <p>...«тигри» спалахували тут і там серед... полів – 97</p> <p>...де на тебе чекав бій денний, бій нічний... – 98</p> <p>Кілька днів і ночей таборились під скелями... – 98</p>	<p>...яка в сиводавні часи «аж закипала, аж із берегів виходила», коли незліченна ординська кіннота кидалась по ній уплав, а в наші дні тихо тече... – 92</p> <p>- Була зима, настали відзимки... – 92</p> <p>...вона (річка) в античні часи була такою повноводою, що й грецькі кораблі заходили, а тепер ця Берда майже зникла – 92</p> <p>...дівча так і спалахне своїми рум'яними щічками, і хоч, здається, мусила б вона знітитись, сховати погляд у ніяковості – 93</p> <p>...як знову руки їхні, зблизившись, торкнуться одна одної і одразу ж розлітаються, ніби вдарені струмом – 93</p> <p>...звідти її стишене й жагуче «тудом», «нем тудом» (розумієш, не розумієш) – 94</p>	<p>На змучених ...коненятах – 96</p> <p>...інші річечки й зовсім повисихали – 92</p> <p>Красунечка степова – 92; 94</p> <p>...світленька, незниклива річечка – 92</p> <p>... ота його історична річечка – 94</p> <p>...в довгій рясній спідничині – 95</p> <p>Річечка виявилась саме такою – 100</p> <p>...живлять її сильні підземні джерельця – 92</p> <p>...уявлялась нам та світленька незниклива річечка – 92</p> <p>...відчуті дорогоцінність звичайнісіньких речей – 93</p> <p>Спритними пальчиками – 93</p> <p>Молодесеньких чийхось синів – 93</p> <p>...і рубчик у нього трохи кривуляє – 93</p> <p>...потягнеться по білому тонюсінька голуба жилка (річка) – 94</p> <p>...ота його історична річечка – 94</p>	<p>Весь плацдарм – невилазна багнука – 92 ... всі ми забагнучені до вух – 93</p> <p>... там зараз більше грязюки – 96 Брудних... окопиц – 96</p> <p>... броньовані чудиська несподівано виникали – 96</p> <p>...весь плацдарм став невдовзі суцільним ревищем – 97</p> <p>Серед розбагнучених полів – 97</p> <p>...всеохопним чорним хмаровищем – 97</p> <p>Багнука плацдарму – 95</p>	<p>Закохані перебувають в цілковитому безчассі – 94</p> <p>Час для закоханих перестає існувати – 94</p> <p>До весілля заживе – 98</p>

	<p>...після всіх <i>безсонних ночей нареши ті виспатись</i> на білих пуховиках хмар! – 96</p> <p>...явиться йому таке <i>яснолике</i> дівча за <i>темним</i> оцим Гроном... – 96</p> <p><i>Тилів</i> більше не існувало, всюди був лише <i>передній край</i> – 97</p> <p>...серед фруктових дерев, чиє гілля зараз <i>не вабило</i>, а скоріше <i>заважало</i> мінометним обслугам – 100</p>	<p>Зірким своїм <i>оченям</i> – 93</p> <p>Рум'яними <i>щічками</i> – 93</p> <p>...в довгій рясній <i>спідничині</i> – 94</p> <p>...юна дівоча постать в рясній <i>спідничині</i> – 101</p> <p>...постала, власне, <i>струмочком</i> – 100</p> <p>...яке то справді славне було <i>дівча</i> ... – 100</p> <p>... жебонить садовий <i>аричок</i> – 101</p>	<p>..зникає у переритій <i>багнюці</i> – 97</p> <p>... весь у крові й <i>багнюці</i> – 97</p> <p>...зараз поймалося <i>блідизною</i> аж сірою... - 100</p> <p>...величезних лопухів та <i>будяччя</i> – 100</p> <p>...зблискували величезні граніти – 100</p>	
--	--	---	---	--

«Весна за Моравою»

Антоніми		Експресивна лексика		Прислів'я, приказки, афоризми
загальнономовні	Контекстуальні (авторські)	З допомогою пестливих суфіксів	З допомогою згрубілих суфіксів	
<p>...ніхто з них не відповів <i>ні згодою, ні незгодою</i> – 472</p> <p>...бігли, метаючись... то в <i>один</i>, то в <i>другий</i> бік – 475</p> <p>За його сигналами <i>зводились, лягали і знову зводились</i> – 476</p> <p>Йому здавалося, що <i>вдихнуте</i> повітря за кожним разом <i>видихається</i>...крізь пальці –</p>	<p>Лише <i>найменші</i> на зріст іноді пошепки кричали, що тонуть, і тоді їм на поміч спішили <i>вищі, правофлангові</i> – 470</p> <p>Чим ближче було до передової, тим погляди носіїв</p>	<p>...побачив вискублену вату і обмацав <i>дірочку</i> – 476</p> <p>Батарея б'є і б'є, кличе його: швидше, швидше, <i>старшинко</i> – 479</p>	<p>...плутаючись по підводних <i>корчوماках</i> – 474</p> <p>Його ніби вдарило якоюсь <i>каменюкою</i> в груди – 476</p> <p>Підводного переплутаного <i>коріняччя</i> стало дуже</p>	<p>Менше б слів, а більше діла – 472</p> <p>«Гоп, мої гречаники, гоп-гоп-гоп!..» – 472</p> <p>Він...краще розуміється в цьому <i>содомі</i> – 476</p>

<p>477 ...йому здається, що...йдуть швидше. Він не помічає, що...це він іде повільніше – 477 ...перекликались бійці, визираючи з окопів то тут, то там – 480 ...і часто вживали одне замість іншого – 480</p>	<p>хмурнішали, а старшина, навпаки, веселішав – 474 ...що обличчя...не похмурі і не злі, а якимось по-справжньому, по-людському добрі – 479</p>		<p>густо – 478 ...і той довготелесий здоровило в штанях-трубах – 478</p>	
--	--	--	---	--

«За мить щастя»

Антоніми		Експресивна лексика		Прислів'я, приказки, афоризми
загальнономвні	Контекстуальні (авторські)	З допомогою пестливих суфіксів	З допомогою згрубілих суфіксів	
<p>...взяв руку її, маленьку, тверду у свою – велику, грубу – 426 Зараз господарі ...допивають торішне, звільняють тару під молоде (вино) – 428 Хоч як той сікався, а цей сидів насупившись – 428 ...що відженуть в одному місці, вона виринає в іншому... – 432 ...доки... вицибуємо, мов гусаки, сюди-туди – 428 ...жмикрутові старому, що світ їй, молодій, зав'язав... – 429</p>	<p>...на очах військ і цивільних – 433-434 ...але не уявна — справдішня виринула з туману.. – 432</p>	<p>І ніякого віконечка, лише вузенька над дверима щілина... – 428 ...та знов гайне до своєї циганочки (так він свою мадярочку називав)... – 430 ... і бровенята його так нахмурились... – 432 Зіронько моя! Циганочко! Ясонько! Оченя моє каре, щастячко рідне моє!.. – 433</p>	<p>...артилерійські трудові наші коні тюпачать...- 424 ...від його несамовитої грюкотняви – 431</p>	<p>Не нукайте, бо не поїдете – 428 Omnia vincit amor! (Любов перемагає все!) – 431 ...був хміль, а тепер – похмілля ...– 432</p>

- Це <i>мій</i> гріх, а не <i>його!</i> – 431 <i>Там</i> куля минула, а <i>тут</i> ...– 434				
--	--	--	--	--

«Кресафт»

Антоніми		Експресивна лексика			Прислів'я, приказки, афоризми
загальномовні	контекстуальні (авторські)	з допомогою просторіччя	з допомогою пестливих суфіксів	з допомогою згрубілих суфіксів	
Тільки <i>нам</i> він мусить боліти, <i>не тобі?</i> – 400 Сьогодні <i>так</i> , завтра <i>інак</i> – 400	Вуса волочилися <i>в пилюці шляху</i> , а очі <i>в небі</i> тонули – 400	Уже йому <i>втовкмачено</i> ... - 400 ...сів <i>плюхом</i> край столу... - 401 але він мовчав, <i>чманів</i> понуро – 401 ...знову <i>верзлося</i> в якомусь очманінні – 401 А кінь ... похнюплено <i>тюнав і тюнав</i> ... – 402 <i>Перехняблювалась</i> бідарка під важким Кухаренковим тілом – 401-402 ...звернув своєю <i>халабудою</i> на поля... - 402 А Кухаренків кінь <i>тюнав</i> далі... - 403 Сторож підійшов і аж <i>вкляк</i> ... – 403	...ледь помітно проступали вершечки хмар – 402	Дзвін <i>пащеку</i> свою розкрив... – 400	Голова без пуза — як справка без печатки – 400 Позвикали в Сірка очі позичати, а я напозичавсь – 402

«Модри Камень»

Антоніми		Експресивна лексика		Прислів'я, приказки, афоризми
загальномовні	Контекстуальні (авторські)	З допомогою пестливих суфіксів	З допомогою згрубілих суфіксів	
<p>Ти теж була в <i>білій</i> сукні, і на рукаві <i>чорніла</i> пов'язка – 464</p> <p><i>Праворуч і ліворуч</i> нього стоять висоти... – 466</p> <p>...виходиш на дерев'яний різьблений ганок у <i>білій</i> легкій сукні з <i>чорною</i> пов'язкою на рукаві – 468</p>	<p>... <i>одвішии погляд</i>, все одно <i>бачив</i> їх весь час... - 464</p> <p>...<i>не забиті снігами, а зелені, пишні, зігріті</i> весняним сонцем – 469</p> <p>...як <i>підводиться</i> з землі, <i>пнеться</i> до сонця, <i>росте</i> виноград... – 469</p>	<p>— <i>Мацю</i> моя! – 463</p>		

ТАВТОЛОГІЯ; ГІПЕРБОЛА (ЛІТОТА); ОКСЮМОРОН

«Плацдарм»

Таблиця 5

Тавтологія	Гіпербола	Оксюморон
<p>...його не обтяжують <i>думки</i> про майбутні ревматизми... йому <i>на думці</i> зовсім інше – 92</p> <p><i>Ранніми ранками</i> накочуються холодні тумани... - 92;</p> <p>...річечка, що десь там в'ється, <i>тече й тече</i>... - 92;</p> <p>... ми <i>ждемо не діждемось</i>, коли настане час... - 93;</p>	<p>(Річка), яка аж закипала, аж <i>із берегів виходила</i> – 92;</p> <p>За кожним кроком <i>виринаємо чоботами цілі пуди землі</i> – 95</p>	<p>...його <i>життю</i> віднині <i>не буде кінця</i> – 98</p>

<p>... як Пірошка...<i>тримає</i> люстерко перед Іваном, <i>тримає</i> його з щасливою терплячістю – 93</p> <p>Пальці Пірошки <i>час від часу</i> торкаються... - 93</p> <p><i>Час від часу</i> котрийсь з окопників... - 94</p> <p><i>Обличчя</i> в обох весь час будуть розшарілі... і це, може, буде та... мить, коли людське <i>обличчя</i> постає перед тобою ...– 93-94.</p> <p>— <i>Іва... Іван...</i> — завчас вона його ім'я... – 94</p> <p>Схилившись <i>голова до голови</i>... - 94</p> <p>...щось жваво <i>малюватиме</i> на папері, показуючи <i>намальоване</i> Пірошці – 94</p> <p>...перебувають обоє в цілковитому <i>безчассі</i>, бо <i>час</i>, як відомо, для закоханих перестає існувати – 94</p> <p>... <i>скаже</i> нам те, що треба <i>сказати</i>...– 94</p> <p>Зі скляним <i>тріском</i> під ногами <i>тріщить</i> прихоплена морозом грязюка... - 95;</p> <p>— <i>Йди</i> вже, Пірошко, <i>йди!</i> – 95</p> <p>...і тим-то <i>знало й знало</i> сюди ешелони військ – 96</p> <p>...оцей <i>стан</i> постійної піднесеності, щасливої наповненості душі, <i>стан</i>, в якому він ... перебуває – 96</p> <p><i>Застугоніло</i> вдосвіта, і невпинно <i>стугоніло</i> далі – 97</p> <p>...— і <i>в бій, у бій</i> – 97</p> <p>Опиниться (Іван Авраменко) <i>дивом-чудом</i> там...- 99;</p> <p>...ніби <i>ось-ось</i> мав випурхнути над дахами образ... – 99</p> <p>як війна <i>ось-ось скінчиться</i> – 99</p> <p>...в молодих цих очах уже зринала <i>туга</i> згасання, <i>туга</i> невідворотна, найостанніша – 100</p> <p>Людині завжди <i>важко</i> розставатися з життям, та стократ <i>важчим</i> є... – 100</p> <p>Сховавши глибоко свій біль, <i>розпитував</i> він про сина в усіх подробицях, <i>розпитував</i> майже доскіпливо... – 100</p> <p>...дівчина все <i>бігла й бігла</i> – 101</p>	<p>...<i>чути з моря пітьми</i> – 96</p> <p>Настане <i>тиша</i>...</p> <p><i>всепланетарна</i> – 95</p> <p>...<i>армади «тигрів» та «пантер»</i> – 96</p> <p>Не буде <i>кінця-краю цьому побойцу</i> – 97</p> <p><i>Бій безконечний</i> – 98</p> <p><i>Сто лих переживши</i> – 98</p> <p><i>Весна...квітуватиме</i> для нас <i>вічно</i> – 100</p>	<p><i>Влюблений протизаконно</i> – 98</p>
---	--	---

«Чорний яр»

Тавтологія	Гіпербола	Літота
------------	-----------	--------

...цегельні заводи *женуть і женуть* пульпу... – 195 *Клопіт* за *клопотом* – 196
 Припустимо, батько не може змиритися з *втратою* якихось там секунд світлового дня, з *втратою* такого звичного для себе краєвиду... – 198
 ...іноді почував, як черв'як сумніву *ні-ні* та й заворушиться... – 200
 Споруда ...існує мовби *сама по собі* – 201
 ...*дух* околиці ще й зараз не зовсім вивіявся з *душі* – 201
 Адже *стільки* вже задіяно (слово ж яке!) людей і механізмів, *стільки* вгачено коштів... – 201
 Що й казати, *нелегко* доводиться, але кому тепер *легко*? – 201
 Але водій жене, і *світлофори* як на те скрізь без затримки дають зелене *світло*... – 201
 ...а на островах майже по-весняному *червоніють краснотали*... – 201
Кому-кому, а йому не треба пояснювати... – 202
 ...з потемнілими *голубниками*, де не знати чи й були ще *голуби*... – 202
 ...*раз у раз* колеса «Волги» буксували... – 203
 ...і далі все йде *чин чином*... – 203
 ...робив це, мов перед *повінню*, хоч *повінь* сюди ніколи ж не сягала – 204
 ...підіймався *крутим* узвозом, який незабаром перейшов у ще *крутішу* стежку – 204
 ...він все ж *крок* за *кроком* дерся нагору... – 204
 ...що очі в тих людей завжди *сумні-сумні*... 204
 «Ні, таки недаром ми цей *город городили*», - думалось йому... – 205
 Коли мама згасала тут, з *дня на день* ждучи його повернення... – 205
 ...відставник тим часом *знову й знову* відштовхував від себе..... – 205
 Деручись вище, він *час від часу* міряв очима відстань... – 206
 ...де ще якісь люди волають, *біжать*, падають і, звівшись, знову *біжать*... – 207
 ... і вже *світ* для нього зник, *світ* не повертався... – 207
 ... знесло *газову* підстанцію, вирвався *газ* – 207
 ...що все це *відбувалося* в реальності, а не вві сні *відбувалося* з ним – 207
 ...дивились на потерпілого *очима гострими*... – 207
 ...яка щойно *ревма ревіла* цим Чорним яром – 208

Сто років жди, поки похвалять, хоч працюєш, як робот – 200
 Епоха вимагає *працювати в три сили*, життя підганяє, диктує свій темп – 200
 Але *багнука* з верхів'я *летіла ракетно, котила потопом, трощила все* на своєму шляху – 206
 ...бо швидкість грязепаду була страшна, *снарядна* – 207
 дивились...очима гострими й *без міри сумними* – 208

...вона казала правду... і хоча йшлося про *втрату* світла *мізерну*... – 198
 ...видно зовсім *мурашині постаті* *людей* – 202

«Весна за Моравою»

Тавтологія	Гіпербола	Оксюморон
<p>...вони тягли...гармати, раз у раз майже на руках виносячи їх – 471</p> <p>Туди він мусив тепер доставити боєприпаси. Доставити...Попробуй їх доставити, коли трапилося так...– 471</p> <p>...і він сидить посеред двору сам-самісінький...– 471</p> <p>...а зараз просіка, як і весь ліс, була затоплена весняною сніговою водою. Снігова вода ще пахла гострою свіжістю, як перші проліски – 473</p> <p>Він ішов легкою оленячою ходою, і було йому на серці легко і свіжо – 474</p> <p>Давай-давай, - сумно пожартував якийсь вусатий гуморист...– 475</p> <p>Рахував її постріли, легко відрізняючи їх від пострілів фашистських гармат – 475</p> <p>- Стій! Стій!..Зупинись! — гукав він, але ніхто не зупинявся — Лягай! Ніхто не лягав – 475</p> <p>...єдиний порятунок... - кинутись кидком ...вперед, до передової – 475</p> <p>Коли Гуменний прискорив ходу, вони теж прискорили ходу – 476</p> <p>Йому здавалося, що вдихнуто повітря за кожним разом видихається...крізь пальці – 477</p> <p>А передова гримить і гримить – 477</p> <p>...комбат...командує, ніби суворо молиться комусь: «Вогонь! Вогонь!» – 477</p> <p>Він командує, знаючи, що снаряди будуть, і всі ...знають, що будуть... – 477</p> <p>...а все навколо сивіло і сивіло, як дим – 477</p> <p>...зачерпнув на ходу води, сивої, як дим... а все навколо сивіло і сивіло, як дим – 477</p> <p>І чого він так дивно дивиться на Гуменного? Дивиться не кліпаючи, прямо...– 477</p> <p>«Хоч плазом, а лізтиму», - думає старшина...– 478</p> <p>...нахилитись би до неї, проте він уже боїться нахилитись, щоб не впасти... – 478</p> <p>...вода ... вабить, спокушає, але він відгонить спокусу геть – 478</p>	<p>...голос своєї батареї він упізнав би серед тисяч подібних – 475</p> <p>...рука... дрібно тремтить і гріє всього мене – 466</p> <p>...мені здається, що не менше, як тисячу літ! – 469</p>	<p>розгортаючись у своїй трагічній чарівності – 468</p> <p>іноді пошепки кричали – 470</p> <p>...беззвучно розколюючи веслом тонку блакить весняного неба – 473</p> <p>«...снаряди намокли»... ...сам помічає, що верзеться йому нісенітниця: хіба снаряди можуть намокнути? – 477</p>

<p>Хочеться...<i>пити і спати, спати і пити</i> – 478</p> <p><i>Знову</i> «демократія», <i>знову</i> «цивілізація» – 478-479</p> <p>— <i>Давай!</i> — хрипить старшина, оглядаючись на них з підозрою. — <i>Давай!</i> – 479</p> <p>Батарей <i>б'є і б'є</i>, кличе його: <i>швидше, швидше</i>, старшинко – 479</p> <p>479</p> <p>...<i>насувається</i> на нього учителява борода, <i>насувається</i> «катеринославський» дідок...– 479</p> <p>...ніби крізь <i>мряковиту млу</i> – 479</p> <p>– <i>Сюди</i>, - говорив він <i>час від часу</i>. – <i>Сюди</i>...- 479</p>		
---	--	--

«За мить щастя»

Тавтологія	Гіпербола	Оксюморон
<p>Стерня, свіже литво полукіпків, <i>снопи і снопи</i> – 425</p> <p>...все ніби ждало <i>цієї миті, цієї зустрічі</i> з ним – 425</p> <p>Ось уже <i>глек</i> у неї в руці, і жниця, відкинувшись, нахильці з того <i>глека п'є</i>; і навіть <i>п'ючи</i>, вона, здається... – 425-426</p> <p>... і <i>давай</i> жартувати, <i>давай</i> піддражнювати солдата...– 426</p> <p>... поглядом впився в <i>оту</i> одну, що стоїть поміж ними, хоча й не бере участі в їхніх безсоромних вихилясах, в <i>ту</i>, що своєю усмішкою ...– 426</p> <p>... посилала <i>усмішку</i> йому на шлях, і солдат біг сюди теж настроєний на веселощі, на пустощі, але зараз <i>сміху</i> не було на її устах ...– 426</p> <p><i>Щось інше</i> було. <i>Щось інше</i> світилося...– 426</p> <p>...він сказав їх <i>по-своєму</i>, вона <i>по-своєму</i> – 426</p> <p>...<i>сонцем пахли снопи</i>, і вона йому теж <i>пахла сонцем і снопами</i> – 427</p> <p>У чорній хвилі волосся, що розсипалось по плечах, помітив <i>срібну</i> ниточку, і це вразило: що так рано її <i>посріблило?</i> – 427</p> <p>Десь <i>косу</i> лунко клепає <i>косар</i>...– 427</p> <p>«Смерть!» — <i>промайнуло</i> Діденкові. Ще <i>промайнуло</i> в одну мить... – 427</p> <p>...хоч теж тільки <i>один-однісінький</i> раз бачив Ларису – 429</p>	<p>...в них затаєна <i>безодня жаги й ніжності</i> – 426</p> <p><i>Тисячу разів</i> життям ризикував ти за неї в боях, <i>тисячу разів</i> міг за неї головою накласти – 435</p> <p>жіночий скрик вихопився десь над виноградниками й <i>розпанахав тишу до хмар</i> – 435</p>	<p>...що... бігла–летіла в <i>щасливих сльозах</i> до нього – 435</p>

<p>...припавши до амбразури, <i>слухати й слухати</i> крізь ту амбразуру... – 429</p> <p>...а розлючені родичі та родички чоловікові – 431</p> <p>...моторошне непорозуміння, що має ось-ось розвіятись – 432</p> <p>Цілий день відганяли її вартові, але що відженуть в одному місці... – 432</p> <p>...бідолаха аж заплакав – заплакав од щастя бачити її – 433</p> <p>... простягла ...руки, темні, буденні руки – 433</p> <p>... чули то голос її, що лебедів щось ніжне, то голос його... – 433</p> <p>Де й бралися в нього... ці слова-пестощі, ці ласкаві співи душі, співи до неї... – 433</p> <p>...аж нестерпно було дивитися вартовим на ці розчуленості, дивитись, як, зблизившись лице в лице... – 433</p> <p>...в безмедальній, непідперезаній гімнастерці – гімнастерці смертника – 434</p> <p>Діденко спрагло, раз за разом затаючись, дотяг цигарку до вогню – 435</p> <p>- Тепер уже однаково — шкодуй не шкодуй... – 435</p> <p>Як здригнулись серця від її зойку — зойку безоглядної туги й любові... – 435</p> <p>...що... бігла-летіла в щасливих сльозах до нього – 435</p> <p>Сталося все, що мусило статись – 435</p>		
---	--	--

«Кресафт»

Тавтологія	Гіпербола	Оксюморон
<p>...весь чає крикливо скрекоче до Кухаренка, мовби хоче вискрекотати... – 398</p> <p>Дзвін на прадавній дзвіниці висить... – 398</p> <p>...здається, ось-ось впаде просто на голову Кресафтові – 398</p> <p>У кабінеті людно, сидять, засідають – 398</p> <p>Не роздав, а видав – 398</p> <p>Коні люто гризли зубами конов'язь, хоча насправді вони й не гризли – 399</p> <p>Духота душила – 399</p> <p>...ніби й справді вчинив злочин, хоч злочину й не було — 399</p> <p>Ніхто цього руху й не помітив, чи вдали, що не помітили... – 400</p>	<p>...вуса висіли аж до землі – 398</p> <p>І знову злива слів. Обвал звинувачень – 400</p> <p>...гори хліба сухим червоним сонцем пашать – 400</p>	<p>...що і в темряві висвічували денним сонцем – 402</p>

<p>А совість – це така <i>культура</i>, що не кожен її <i>культивує</i> в наш час – 400 ...що він їх бачить <i>щодня</i> і що в них він <i>щодня</i> повинен дивитись...– 401 <i>Дзвін</i> пащеку свою розкрив із <i>дзвіниці</i>... – 401 А кінь ... похнюплено <i>тюнав і тюнав</i> ... – 402 ...хмара <i>куряви</i>, що, наздогнавши їх, <i>обкурила</i> і повільно-довго танула – 402 ... він же <i>любив</i> його — Першого всі <i>любили</i> в районі...– 402 Віжки... <i>обвисли, висіли</i> знеможено – 402 <i>Не в тім річ... Не в тім річ, - час від часу</i> шепотіли ... губи – 402</p>		
--	--	--

«Модри Камень»

Тавтологія	Гіпербола	Оксюморон
<p>...легко перестрибуючи з <i>брили</i> на <i>брилу</i> – 466 - Ми ще <i>зустрінемось</i>, Терезо. Ми не можемо не <i>зустрітись!</i> – 467 Уже Модри Камень був <i>наш</i>, і шосе <i>наше</i>, і <i>наші</i> гори – 467 Стала моя Террі <i>біла-біла</i> – 468 ...а сама все <i>глядить-глядить</i> – 468 ...чому вона не <i>меркне</i> і, відчуваю, ніколи не <i>померкне?</i> – 468 Зараз я <i>доскажу</i> вам усе <i>недосказане</i> тоді – 469</p>	<p>Т е р е з а. ...чекала...мені здається, що не менше, <i>як тисячу літ!</i> – 469 Я. А мені здається, що я <i>стільки ж</i> ішов до тебе після тої ночі – 469 Т е р е з а. Ви відчуваєте, як та <i>тисяча літ</i> перемістилась перед нас? Тепер вона попереду, правда ж? <i>Наша тисяча!</i>.. – 469</p>	<p><i>... одвівши погляд</i>, все одно <i>бачив</i> їх весь час...- 464</p>

ОМОНІМИ; ПАРОНІМИ; БАГАТОЗНАЧНІ СЛОВА

«Плацдарм»

Таблиця 6

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p>...а тут <i>щодень</i> тумани, <i>щоніч</i> багно – 91 ...за <i>Гроном</i> ...– 91</p>	<p>... Якщо <i>з-під</i> олівця з'являться</p>	<p>... з хмар, низько навислих над <i>плацдармом</i>...– 91</p>

... як *дорого* він нам дістався – 92
 ... відтанулі після *зими поля* – 92
 ... не сходячи з *міся*... – 92
 ... його не обтяжують *думки*... – 92
 ... колись *дружини* Мстислава Удалого та Данила Галицького зітнулись... – 92
 ... *щоліта* ваблячи радгоспну дітвору... – 92
 ... розповідав нам у тихому *захваті*... – 92
 Візьмімо ось річку Берду... – 92
 ... була такою *повноводою*... – 92
 ... клята *пора*... – 92
 ... коли настане час *підміни* і ми *вночі* ... виберемось звідси... – 92
 ... відігріти свої ... *душі*... – 92
 ... дороге для душі заняття – 94
 ... що вже усміхається їй *назустріч* – 93
 ... а все ж *несила* їй це зробити... – 93
 ... сяйне в *поблиску* юних очей... – 93
 ... а він *тим часом*... – 93
 ... про *нелюдську* жорстокість *війни*... – 93
 ... дає тому комірцеві *лад*... – 93
 ... дивлячись на цю юну *пару*... – 93; 94
 ... нині *не досяжне*... – 93
 ... чи то *нак* на мові господарів... – 94
 ... це для нас *потім*... – 94
 ... *негучно заведуть* ... пісень... – 94
 ... тоді знову *край* столу буде видно... – 94
 ... дороге для *душі* заняття... – 94
 ... насаджував *перед* війною... – 94
 ... урветься *недоспівана* пісня... – 95
 ... ще якусь *хвилю* стоїть на веранді... – 95
 ... *вкрай* розтривожену постать її... – 95

дерева... – 94

... як дорого він нам *дістався* – 92
 ... з *хижими ватагами* перших Чингісханових орд – 92
 Не *раз* ми чули розповіді... – 92
 ... уявлялись і ті *сиві* полини... – 92
 ... *клята* пора... – 92
 Тільки хлопець *переступить* поріг... – 93
 ... по своїй вкритій *сірим* пухом... щоці... – 93
 Батько й мати Пірошки теж... *кидають* погляди в їхній *бік* ... – 93
 ... біля якого вона *в'ється*... – 93
 ... і одразу ж *розлітаються*... – 93
 ... *зводить* на Артеменка своє ангельське личко... – 94
 ... у цій затишній мадярській хаті *панує* ідилія... – 94
 ... з кучерявими *кронами*... – 94
 ... тонюсінька голуба *жилка*... – 94
 ... порозумітися між собою, як *закоханим!* ... – 94
 ... зайняті вони біля *столу* своїм малюванням... – 94
 ..., бо *час*, як відомо... – 94
 ... *чавимо* її своєю кирзою... – 95
 ... в *складках* місцевості... – 95
 ... постріл останній на *землі* пролунає саме тут... – 95
 ... *пустився* саньми... – 96
 ... з численною найновішою

...озирнувшись на *ходу*... – 95
... *здорова* будь... – 95
... що *дедали* ніби нижчає... – 95
... над *нейтральною* чи навіть ближче, над переднім *краєм*... – 95
Полки трьох гвардійських дивізій... – 95
З такими *думками*... – 95
А ген *далі*, за річкою, *гори* хмурять гранітні лоби – 95
Клубок диму з'явиться... – 95
...хтось безстрашно поїхав у *глиб* плацдарму... – 96
... там *зараз* більше грязюки... – 96
В далекім *краю* зустрів... – 96
...ти з переднього *краю* знову з'явишся там... – 96
А *втім*... – 96
...оцей *стан* постійної піднесеності... – 96
... дивні якісь *гули*... – 96
... терміново *перекинуті* ворогом... – 96
...ламаючи з *ходу* наші польові оборонні споруди... – 96
... армади «*тигрів*» та «*пантер*» ... – 96
...було порвано всі *лінії* зв'язку... – 96
...гостро видних навіть і в тумані... – 97
не буде кінця-*краю* цьому побоїщу... – 97
... *аніж* бачити, як сталеві *гусениці* на очах перемелюють *поранених* ... людей... – 97
...всюди був лише передній *край*... – 97
...серед відкритого *поля*... – 97
...там бої *точились* найдовше... – 97
... як *перебігає* подвір'ям... – 97
... з-за *рогу* сусіднього будинку... – 97
... з усіх кошмарів *війни*... – 97
... В смертельній *утомі*... – 97
... що *трагедія* сталася... – 97

технікою... – 96
...*тонули* в *туркотах* пальби... – 96
... ті, кого не розтерзали танки... – 97
... охоплених пожежами *населених* пунктів... – 97
...*пекло* плацдарму запам'ятається... – 97
... випорснув із того *пекла*... – 99
... коли після *пекла* плацдарму... – 99
...*смалять* махорку під скелями... – 97
Якщо зрідка похмуро й *перекинуться* між собою словом... – 97
...своїми *усмішками*... – 98
... котрому вдалося *вихопитися*... – 98
... у ці дні світ розвиднявся... – 99
А коли довелось *відкривати* вогонь... – 99
...був *шквал* дико виючого *металу*... – 99
... в молодих цих очах уже *зринала* туга згасання... – 99
... *обірвалось* Іванове життя – 101
... вони колись разом із сином *закладали* – 101
...з працями якого Артеменко-молодший, виявляється, не *розлучався*... – 101

<p>... хто кого бачив <i>востаннє</i>...– 97</p> <p>... <i>відчуття часу</i> змістилось...– 98</p> <p>... знайшовся котрийсь із сусідньої <i>роти</i>...– 98</p> <p>... І комбат наш вже при світлі <i>заграв</i>...– 98</p> <p>... бойові <i>нагороди</i>...– 98</p> <p>... і на його <i>волю</i> було зважено...– 98</p> <p>... кірхою посеред <i>села</i>...– 98</p> <p>... супроводжувало нас на <i>маршах</i>...– 99</p> <p>... усміхались до нас на <i>маршах</i>...– 99</p> <p>...гвардійські <i>полки</i> довершили <i>справу</i>...– 99</p> <p>... чиє гілля <i>зараз</i> не вабило...– 99</p> <p>... <i>туга</i> згасання...– 99</p> <p>... Через багато <i>літ</i> випало мені побувати в рідних <i>краях</i> ... – 100</p> <p>... де ми <i>поволі</i> йшли... – 100</p> <p>... відправлялись із Балатону <i>додому</i>... – 101</p> <p>... вже бере <i>початок</i> Донецький кряж... – 101</p> <p>... виникала <i>раз у раз</i> трава... – 101</p> <p>... здавалось, не буде <i>краю</i> – 101</p>		
--	--	--

«ЧОРНИЙ ЯР»

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p><i>Гайдамаку</i> розбудив ...– 194-208</p> <p>Петро Дем'янович взяв <i>трубку</i>...– 194</p> <p>...когось отямлює <i>в трубку господар</i>...– 195</p> <p><i>Дружина</i> Зося Дмитрівна...– 195</p> <p>...не знала <i>дружина</i>, що й думати... – 195</p> <p><i>Дружину</i> охоплює тривога – 195</p> <p>...<i>дружину</i> трохи приспокоїло – 195</p>	<p>...по той <i>бік</i> барикад!.. – 198</p> <p>Звісно, іншими <i>справами</i> живеш...– 199</p> <p>...а в <i>душі</i> ж то вони zostались? – 199</p> <p>Та тільки не той <i>зараз</i> час...– 199</p> <p>Бо це <i>місто</i> – 200</p>	<p>Гайдамаку розбудив телефонний <i>дзвінок</i> – 194; 195</p> <p>...кидаючи зрідка <i>репліки</i>...– 194</p> <p>...вживай заходів, <i>латай</i>... – 195</p> <p>бо десь <i>порвало</i> міський водогін – 195</p> <p>...мусив... мчатись рятувати <i>становище</i> – 195</p> <p>У такі <i>хвилини</i> Зосі Дмитрівні одразу поліпшується настрої – 195</p> <p>...чи в недобру <i>хвилину</i> бульдозери <i>взялись</i> за той яр ...– 196</p>

<p><i>Дружина</i> аж здивилась...– 196 <i>Дружина</i> вважає... – 199 Добре, що хоч <i>дружина</i> це розуміє – 200 Ніхто, навіть <i>дружина</i>, не здогадується... – 200 ...покликали б <i>на виручку</i> товариша Гайдамаку: <i>вживай</i> заходів – 195 Петра Дем'яновича просто із-за <i>столу</i> було піднято...– 195 ...і <i>три</i> доби його тоді не було...– 195 ...<i>три</i> доби вдома не ночував... - 200 Епоха вимагає працювати в <i>три</i> сили... – 200 Сьогодні він права <i>рука</i> в мера, а завтра... – 195 ...на <i>коронній</i> споруді Петра Дем'яновича – 195 ...дарувала кому треба свої заворожливі <i>усмішки</i>... – 195 ...може, <i>намив</i> розпочали не під тим знаком зодіаку? – 196 ...<i>готовий</i> до <i>виходу</i>, <i>став</i> на порозі – 196 Не <i>накинула</i> б на нього оком...– 196 ... <i>спробував</i> був <i>завести</i> мову – 196 ... <i>поперек</i> найбільшого урочища – 196 ...<i>призначення</i> якого непосвяченому навряд чи й вгадати – 196 Море відкладає свої нашарування мільйонами <i>літ</i>...– 197 ...на твоїх очах і з твоєї <i>волі</i>... – 197</p>	<p>...однак після цього <i>мимохідь</i> кинутого...– 200 ...дух околиці ще й зараз не зовсім вивіявся з <i>душі</i> – 201 ...то <i>хіба</i> це змінило б <i>хід</i> подій? – 201 Адже <i>стільки</i> вже задіяно...– 201 ...<i>скільки</i> Петро Дем'янович себе пам'ятає...– 201 ...коли <i>лід</i> на річці...– 201 трудоий стаж починався <i>звідси</i>...– 201 <i>Мимохідь</i> згадалося... - 204 хоч яка ти є сила й <i>можуть</i>...- 206</p>	<p>...що <i>чоловік</i> без поквапу пішов...– 195 ... <i>творінням</i> свого <i>чоловіка</i> ...– 195 ...щоб «пробити» проект ...– 195 ...свого часу повели <i>наступ</i>...– 195 ... Були <i>противники</i> проекту, Гайдамака їх <i>підім'яв</i> ...– 195 ...важке <i>тіло</i> висотної греблі лягло через увесь яр – 195 Після гідронамивних <i>робіт</i>... – 195 ...на новоствореній земляній <i>подошці</i> буде з часом розплановано <i>парк</i> – 196 <i>На папері</i> легко давалось – 196 ...який <i>опір</i> дехто чинить її <i>чоловікові</i> на цьому <i>шляху</i> – 196 ...що так і <i>полюють</i> на своїх перспективних колег... – 196 ... вже чекала службова <i>машина</i> – 196 ...наче уламок якогось небесного <i>тіла</i> – 196 Ми з тобою сьогодні ранні <i>птахи</i> – 196 В <i>дорозі</i> водій... спробував був завести мову – 196 ...цього разу <i>відмахнувсь</i>...– 196 Чорний яр – <i>ось болячка</i>...– 196 сірого бетонного <i>кольору</i> мур – 196 ...як <i>дно</i> котловану поволі покривається... відкладається вічне <i>дно!</i> – 196 ...чи вдасться <i>пробити стіну</i> чиновницького формалізму й крутійства? – 196 ... тисяч тонн <i>важкої</i> багнистої <i>води</i>...– 197 ...як і <i>годиться</i> синові...– 197 ...затулив <i>кляпоть</i> неба на горі...– 198 ...в <i>кінці</i> яру...– 198 — <i>Енергію</i> твою визнаю...– 198 А <i>майбутнє</i> твоє чортове колесо...– 198 ... рішуче перетнула всю <i>горловину</i> Чорного яру – 199</p>
--	---	---

Гребля-дамба наливалась земснарядями
не **один рік**...– 197
...де з **часом** мають з'явитися серед
парку гойдалки...– 197
В давні **літа** Чорний яр, звісно, був
населений...– 197
... **сотні** тисяч тонн ... **води**...– 197
...**коли** ти зробив усе...– 197
...як навіть **близькі** люди **часом**
зустрічають твою ініціативу...– 197
...мусиш захищати від нападок свою
греблю...– 197
...що **мати**, будши вже тяжко
хворою...– 198
...коли цілі **дні** їй...– 198
затулив клопоть неба на **горі**...– 198
...сонце після **зведення** споруди **стало**
зникати...– 198
...але як ти міг знехтувати **думку** всіх
тих, хто під яром **живе?** – 198
Від найближчої **рідні!**.. – 198
...не шанує **рідні** місця... – 198
...за безліччю засідань **перестав** чути
мову своєї слобідки... – 198
... розводити **лірику**... – 199
Он собор височить **на горі**... – 199
... що має підпирати ціле озеро **на**
горі... – 199
... споруда помітно **програє**... – 199
...живуть же в пам'яті людській... висячі
сади Семіраміди? – 199

...на кожному виконкомі **порушує** «проблему Чорного яру»
– 199
Деякі заздалегідь втягують **голови** в плечі... – 199
...що в нього іноді таки з перцем **виходить!** – 199
Якби **воля** Петра Дем'яновича, **ставив** би таких балакунів
на місце – 199
...чому не **винесено** було проект на обговорення – 199
... навіть біблійне оте «возмездіє» **приплив**... – 199
...що їх загнано в **тіло** греблі – 199
Уже й регламент **вичерпано**... – 199
Самих підземних комунікацій та дренажних **систем**
стільки... – 200
Петро Дем'янович мимовіль **потамував** усмішку... – 200
...доки **проповзе** трамвай... – 200
Не втримавши й тут **язика**, **докинув** ... – 200
От **публіка**, ніби не для них **розбиваєшся**... – 200
...відчув **залеглу** в душі тривожність – 200
...на **повен** голос...– 200
...як **черв'як** сумніву ні-ні та й заворушиться глибоко десь
аж там, у **надрах** підсвідомості – 200
Чи була в цій споруді **крайня** потреба? – 200
...потайки береться **зважувати** всі «за» і «проти»... – 200
Рано чи пізно бульдозер однаково добрався б... – 200
Що зумів **переступити** через особисте...
знайшов у собі сили **приборкати** **голос** власного яружного
дитинства? ...– 201
Ну й **випала** ж тобі, Петре, життєва стежа! – 201
...**виходять** з-під контролю людини...– 201
...не **опинитись** би й тобі в такій ситуації...– 201
Дивись, щоб власне творіння та не **викинуло** тебе з сідла... –
201

... не на день — на **віки** – 199
Тільки ж як у нас все з **боєм** дається! – 199
...кожному **рота** не затулиш...– 199
Батьків товариш...– 199
Варто лише Скакунові підняти руку для слова ...– 199
...а цей **чеше** навпростець...– 199
...«**дали** свого носа не бачить»... – 199
...здаються не зовсім **якісними**... – 200
Споруда дедалі менше **залежить** від тебе – 201
...**ансамблі на горі** – 201; 202
...поруч них різонула **зір**...– 201
... **потягнувся**, звужуючись **вгору**...– 201
... твої майбутні **сади** Семіраміди – 202
... звідси, **знизу**, видно...– 202
... він ще раз **спідлоба** глипнув...– 202
Десь весняні **води** просочуються ...– 202
... але ж таке було й **торік**...– 202
Колись **гади** фашистські людей там розстрілювали... – 202
...**трагедію** часів окупації, **пов'язану** з Чорним яром... – 202
... **випалив** інвалід... – 202
... дражливим **тоном** додав... – 202
...**зараз** мільйони тонн ґрунту ...– 202
...поміж **затишними** двориками робітничого передмістя...– 202
...що до того воно **якраз** і йдеться – 203

Життя постійно **в'яже** свої гордієві вузли, не встигаєш **розрубувати** – 201
... раптом **виникає** щось непередбачене, **вносить** свої корективи – 201
...та ще й технагляд **чіпляється**, встигай лише **давати** пояснення – 201
... раптом **ловить** себе на думці...– 201
...цього разу взагалі **обійшлися** без нього...– 201
...вперше **майнуло** бажання **уникнути** зустрічі...– 201
... вперше **майнула** тривожна думка...– 204
...дають **зелене** світло... – 201
І в таку **свіжу** березневу рань ... – 201
...де знов **розплутуватимеш** конфлікти, **даватимеш** комусь нагінки – 201
... доводилось **бігати** зустрічати батька після **зміни**...– 201
...**трудоий стаж** починався звідси...– 201
...біля газетного кіоску на **стародавній площі**, забрукованій не за його **пам'яті** – 201
...**вигляд** на його споруду **відкривався** найбільш **виграшний** – 201
...над місцевістю **панували** все ті ж ...– 201
...що легко **зависли** в небі серед вранішніх хмаринок ...– 201
...поруч них різонула **зір**...– 201
...так звана «тумба» ...– 201
...**похмура** бетонна споруда...– 201
... що тепер був там, біля своїх витоків...– 201
...мовби заткнутий сірим **щитом** величезної дамби-запруды. То ж таки **щит!** ...– 201
... **відтяв** скибку **неба**... - 202
...але з **часом** його **оцінять** – 202

<p>...влаштувались явки революціонерів...– 203</p> <p>... щораз виповнювали його душу...– 203</p> <p>...дарувалось йому слово безмежної ласки...– 203</p> <p>...за яку ніколи не вимагалось ...– 203</p> <p>...коли ота стіна впоперек яру стала рости...– 203</p> <p>... неї якийсь там жмуток...променів ...– 203</p> <p>Петро Дем'янович мав намір... лишити внизу свою «Волгу» – 203</p> <p>...сьогодні склалось по-іншому ...– 203</p> <p>Навстріч йому згори...– 203</p> <p>...одначе ніщо ніде не горіло...– 203</p> <p>...літній чоловік ...– 203</p> <p>Затоплює людям підвали, погреб ...– 203</p> <p>...підлоги позаливало...– 203</p> <p>Петро Дем'янович мимоволі здрігнувся...– 204</p> <p>...якимось чином проникають...– 204</p> <p>Здавалось, все ж було передбачено...– 204</p> <p>Потім женуть пульту ...– 204</p> <p>вперше майнула тривожна думка...– 204</p> <p>Треба мерщій нагору...– 204</p> <p>...старому зараз не до тебе...– 204</p> <p>...батько саме виносив із льоуху збіжжя...– 204</p>		<p>...позначиться він на всьому благоустрої...– 202</p> <p>...навіть звідси, ... видно...– 202</p> <p>...їхня присутність там приносить Петрові Дем'яновичу ... заспокоєння...– 202</p> <p>... якщо народ на місці...– 202</p> <p>...під'їхав коляскою інвалід...– 202</p> <p>...не впізнав товариша Гайдамаку, приймав, можливо, за котрогось ...– 202</p> <p>...ловити на плівку їхню незрівнянну красу...– 202</p> <p>... мільйони тонн ґрунту набрякають весняними водами...– 202</p> <p>...чи це хто-небудь до уваги бере? ...– 202</p> <p>Авто рвонулося з місця...– 202</p> <p>...та інший трудовий люд...– 202</p> <p>...все це ніби тільки й ждало в покорі... – 203</p> <p>...ці перекази ще в дитинстві чув від старших малий Гайдамака ... – 203</p> <p>... щораз виповнювали його душу...– 203</p> <p>...яка тут всі бурі перебула...– 203</p> <p>...на всіх стужах не розгубила теплінь людського затишку...– 203</p> <p>...куди Петра Гайдамаку час від часу тягнуло...– 203</p> <p>... ніколи не вимагалось відплати...– 203</p> <p>... Невже й матері гірко було бачити...– 203</p> <p>...коли ота стіна впоперек яру стала рости...– 203</p> <p>... неї якийсь там жмуток...променів ...– 203</p> <p>... лишити внизу свою «Волгу» – 203</p> <p>... що поп'ялась по горбах – 203</p> <p>... це був узвичаєний його персональний маршрут...– 203</p> <p>...сьогодні склалось по-іншому...– 203</p> <p>... аж до батька в двір... – 203</p>
---	--	---

Сьогодні **льохи** заливає... – 204
 ... хоч повінь сюди **ніколи** ж не
 сягала... – 204
 Прикро... стало на **душі**... – 204
 ... **душі** його торкалося почуття... – 205
 ... **дерся** нагору, **у бік** споруди... – 204
 ... **заклад**, заснований ще ... – 204
 ... вказуючи руками **нагору, в бік**
 навислої над яром споруди – 204
 ... забираючись по косогуру **дедалі** вище
 – 204
 ... **колись** дружили... – 204
 ... він поглядав **угору**... – 205
 ... а тепер потягло її **вниз**... – 205
 ... щоб не посунутись **униз**... – 205
 ... по відтанулій глині **вгору**... – 205
 ... йти **стало** зовсім ковзко... – 205
 Сонце **сходило** за островами... – 205
 ... була втіленням доброти, і **ласки**... –
 205
 Коли ... **згасала** тут... – 205
 ... а потім **умить** все зникло... – 205
 видно було величезні **купи** сміття... – 205
 Ніби **вперше** розглядаючи її... – 206
 ... **наспроти** тій чорній Ніагарі... – 206
 ... **подерся** між гілляками **вгору**... – 206
 «Сам **зводив**, з твоєї волі виникло... – 206
 ... пломінь **стовпом** вдарив **угору** – 206-
 207
 ... рятували потерпілих **команди**
 військових ... – 207

... з **сірим** обличчям ... з **мішками** під очима... – 203
 Ще з учора були **сигнали**... – 203
 Яругу перегороджують **товстою** дамбою-греблею... – 204
 ... добираючись по **знайомих** крутизнах ... – 203
 ... здавна **знаюмі**... – 204
 ... давній **знаюмий** Петра Дем'яновича... – 205
 Потім **женуть** пульпу, створюють **подушку**... **скидають** у
 дренажні **канали** – 204
 ... **старому** зараз не до тебе... – 204
Похмурий, обвішаний **вінками** цибулі... – 204
 ... **батько** саме виносив із льоху **збіжжя**... – 204
 ... хоч повінь сюди ніколи ж не **сягала**... – 204
 ... **кинув** батькові Гайдамака... – 204
 Сьогодні льохи **заливає**... – 204
 Прикро... **стало** на душі... – 204
 ... на **лисих** пагорбах... – 204
 ... біліє невисокими **корпусами** лікарня... – 204
 ... кожне узвишшя й **тераса** здавна **знаюмі**... – 204
 ... хлопчашня **любила грати** у волейбол... – 204
 ... зойкнула **сирена** – 206
 ... нестримно **ринула** вниз! – 206
 ... не посміє його **зачепити** – 206
 ... все на своєму **шляху** – 206
 ... ще встигло око **вхопити** – 206
 ... **блискавки** електричних розрядів – 207
 ... **вал** каламуті, схожий на вулканічну **масу**... – 207
 ... у льодяний **вал** ... – 207
 ... **збитий** з ніг... – 207
 Підхоплений **важкою водою** у льодяний **вал**... – 207
 ... **важка вода**... несамовито шпурляє... – 207
 ... у лічені хвилини ураганом води **змело**... – 207

Вийшлий із <i>небуття</i> ...– 207 ...ніби <i>вдруге</i> подароване матір'ю – 208		...дивились на потерпілого очима <i>гострими</i> й без <i>міри</i> сумними – 207 ...він <i>перевів</i> погляд...– 207
--	--	--

«ВЕСНА ЗА МОРАВОЮ»

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p>...повернувшись <i>вранці</i> з переднього <i>краю</i>...– 470 ...з <i>автоматом</i> <i>поверх</i> замащеного халата...– 470 ...зваливши <i>вночі</i> ящики...– 470 ...переправлялася цієї <i>ночі</i>...– 470 ... тхнуло баговинням лісових <i>боліт</i>...– 470 ...<i>зараз</i> ніби ввібгався в його чоботи <i>вкупі</i> з оцим болотним запахом...– 470 ... Тому <i>зараз</i> у цьому селі...– 471 ... <i>зараз</i> вони не дорахувались би з-поміж себе багатьох ...– 476 ...лише по той <i>бік</i> дамби...– 470 ...тоді їм на поміч <i>спішили</i> вищі...– 470 ... вимордувались <i>протягом</i> <i>ночі</i> до <i>краю</i>...– 471 ...змучений до <i>краю</i>...– 478 ... переправлених <i>звечора</i>...– 471 ... пройшовши <i>кількасот</i> метрів...– 471 Крім легких <i>сорокан'яток</i>...– 471 ... і він сидить посеред <i>двору</i>...– 471 Виливши з <i>чобіт</i> грязюку...– 471 Над приморавськими лісами підіймалося <i>сонце</i>...– 471 Гуменний... <i>парував</i> і спати хотів...– 471 Гуменний підвівся їм <i>назустріч</i> ... вислуховуючи <i>кухарів</i> рапорт ...– 471 ... пишне русяве <i>пасмо</i> <i>чуба</i>...– 471</p>	<p>...розуміє всю складність <i>становища</i>...– 470 ... з оцим <i>болотним</i> запахом...– 470 ...колишнього цісарського <i>вояка</i>...– 474 ...вони дивились на радянського <i>вояка</i> з щирим подивом і довір'ям ...– 476 ... не вклав силоміць на <i>місці</i> ...– 474</p>	<p>...зваливши вночі ящики з снарядами посеред <i>двору</i>...– 470 ...поїхали ... за новим <i>вантажем</i>...– 470 ...промірний старшиною від <i>вогневої</i> сюди...– 470 ... де буде <i>вогнева</i>...– 471 ... ніж було снарядів на <i>вогневій</i>...– 478 ... вдарила <i>батарея</i>...– 472 ... і <i>батарея</i> змовкла – 472 ... до того ж <i>батарея</i> мовчала – 474 Чув, як тонко зітхнула його <i>батарея</i> – 475 ... голос своєї <i>батареї</i> він упізнав...– 475 ...<i>глухі</i> постріли ворожої <i>батареї</i>...– 475 ... знову почув залп <i>батареї</i>...– 476 А <i>батарея</i> біла вже зовсім близько...– 478 <i>Батарея</i> б'є і б'є...– 478 ...вийшли з-поміж дерев до <i>батареї</i>...– 479 ...окликнув свого ординарця командир <i>батареї</i>...– 479 ... всі люди в <i>роз'їзді</i>...– 471 <i>Борючись</i> із сном, що налягав усе дужче ...– 471 ...поспішав <i>гурт</i> мадярів...– 471 Не без кінця ж буде <i>тягтися</i> війна...– 471 ...ще раз перерахував <i>носіїв</i>...– 472 ...ближче було до <i>передової</i>, тим погляди <i>носіїв</i> хмурнішали – 474 <i>Носії</i> слухняно рушили за ним – 476</p>

<p>Мокрі <i>пасма чуба</i> безладно звисають...– 478 За першим <i>залом</i> пролунав другий...– 471 ... всі <i>стіни</i> заставлені книгами...– 472 ...і скомандував: — <i>Марш!</i> ...– 472 ...взятися вперше <i>весною</i> за весло...– 472 А Гуменний <i>гріб</i> напереріз...– 472 ...він лишився чекати на <i>березі</i>...– 472 Закінчимо, повернемося <i>додому</i>...– 472 ...<i>сонце</i> мирно лежало...– 472 ... весняна купіль розігнала <i>втому</i>...– 474 Коли траплялась <i>незатоплена</i> місцина...– 474 Сідали на протряхлій <i>землі</i>...– 474 ...не мав бажання виголошувати <i>промов</i>...– 474 ...почали озиратися в різні <i>боки</i>...– 474 І ще не встиг розійтися <i>газ</i> від вибухів – 476 ...якби не його <i>погрози</i> – 476 Перев'язувати було <i>нічим і ніколи</i> – 477 ...знає <i>шлях</i> до переднього <i>краю</i> – 477 ...зачерпнув на <i>ходу</i> в себе з-під ніг води...– 477 ...тримається зусиллям самої <i>волі</i>...– 477 ...зрозумівши, в чім <i>річ</i>...– 479</p>		<p>...йому здається, що <i>носії</i> йдуть швидше – 477 <i>Передова</i> мовчала...– 472 Гуменний лежав, вслухаючись, як <i>клекоче передова</i>– 476 А <i>передова</i> гримить і гримить – 477 ...як журавлиний <i>ключ, розтягнулися</i> мадяри. – 472 ...вони зрідка перекидалися невеселими словами. – 473 ...що це їхній <i>учитель</i>...– 472; 473; 476; 477; 478 ... ішов попереду легкою <i>оленячою ходою</i>... – 474 ... весняна <i>купіль розігнала</i> втому...– 474 ...весна навколо <i>бродила</i> в лісі понад озерами...– 474 ...на ...землі, що... <i>грала-бродила</i> під ними... мов <i>занущена</i> дріжджами та хмелем – 474 Маруся-Марічка залишалась для нього вічно <i>молодою</i> – 474 ... якому вони <i>звірили</i> свою <i>долю</i> – 475 І раптом у <i>районі</i> дамби <i>знялася шалена</i> стрілянина – 475 <i>смерч</i> вогню <i>загуляв</i> саме там, куди вони тікали всім <i>табуном</i> – 476 ...несподіваний <i>бурун</i> полум'я і грому <i>затопив</i> перед ним увесь світ – 476 ...щоб <i>загасити</i> спрагу – 478 Вода <i>горнеться</i> до самих колін...– 478 ...їхня свобода <i>розцвітається</i> по воді юнаковою кров'ю...– 478</p>
--	--	---

«ЗА МИТЬ ЩАСТЯ»

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p>... <i>по-тропічному</i> паркий рангунський вечір згадалася чомусь ця давня <i>історія</i> ... – 424 ... що скоро <i>додому</i>, а там кожного з нас жде <i>любов</i> – 424</p>	<p>Буйними барвами солдатська <i>уява</i> малювала... – 429</p>	<p>... східним <i>розкошам</i> пластики... – 424 ...<i>співають</i> руки</p>

...в горах скелястих **уночі**... – 425
 Передній **край** галасу не любить – 425
 ...має **волю** гогокати на всю душу – 425
 ...водовоз із сусіднього **полку** – 425
 ... днями лише присланий у **полки**... – 432
 Давай **удвох!** – 425
 А **хміль** сонця нуртує душу... – 425
 ...за гарматним **боєм ніколи**... – 425
 ...все виблискує **золотом**... – 425
 ... за тією **золотою** спорудою... – 425
 ... стоїть під своїм тугим **золотим** снопом – 426
 ... жив він тепер своїми **золотими** видіннями... – 430
 ...задерикувато **вгору** стирчить! – 425
 ... У чорній **хвилі** волосся, що розсипалось по плечах, помітив **срібну** ниточку... – 427
 Десь **косу** лунко клепає косар... – 427
 Вона ніби тільки й ждала цього **пориву**... – 427
 Снопи... розтікались під ними, як **золота** вода... – 427
 ...коли йшлося про оті снопи **золоті**... – 429
 ...оті снопи **золоті**... – 431
 Догадався: **чоловік!** Бо тільки **чоловік** міг наблизитись з почуттям такої несамовитої правоти... – 427
 ...ліс цей був власністю якогось **графа**... – 428
 ... **лінійки, грибки, червоні кутки**... – 428
 ... з дубових неструганих **обанолів**... – 428
 ... щоб миска з пісною кашею **раз** у день **крізь** ту амбразуру пролізла... – 428
 - Кажі: **хміль** винуватий?
 - **Хміль**, та не той, що ви думаєте... – 428
 ...плац, тобто витирлувана бура **толока**... – 428
 ...то вже не наша **зона**... – 429
 ...за табірну **зону**... – 431

...мовби силою його **уяви** викликана ... – 431
 І це був **їхній** Сашко Діденко... – 430
 ...вчинок сам по собі **непрощений**... – 431

танцівниць, **тчуть** пісню кохання... – 424
 ...а **шляхом**, що стелиться з нашого **табору**... – 424
 ...пустивши через чоло **пасмо** пшеничного **чуба** – 424-425
 ... літо **горить, пашиє, хмелить** хлопця – 425
 ...щоб **луна** покотилася по всіх Карпатах – 425
 ...весело поглядають на **шлях** – 425
 ... **перемісив** багнюки – 425
 ...свіже **литво** полукіпків... – 425
 А один полукіпок ще не вивершений, ще без **корони** – 425
 ...вона сміливо всміхається до **шляху** – 426
 ...**карим** сонцем налятих очей... – 426
 ...що в них затаєна **безодня** жаги й ніжності... – 426
 ...**безодня** очей заваблювала... – 427
 ...щоб улаштувати в цьому лісі **табори**... – 428
 ...з **табору** самовільно не відлучався... – 429

...що він під *замком*, а ти *вартуєш* його – 429
...розстрілюючи фашистські *танки* в лоб... – 429
Якби *воля* хлопцям... – 429
...про його *любов*... – 429
... за *нелюба віддано*... – 429
...вроду тільки й *мала*, ось і дісталася *дукачеві* ... – 429
Той, що його мені *доля* послала! ... – 429
...ось *враз* із звичайного *став незвичайним*... – 430
...багатшим за царів, *королів*... – 430
- Сідай, моя *мила!* – 430
...і *гайда* через усе місто... – 430
Не сміємо *брати* шлюб з іноземками... – 430
Зауважимо, до *речі*... – 430
...*щодалі* суворіших... – 430
...особливо з *свіжого* поповнення, стоять на *варті*... – 430
...сподівається, *видно*, що скоро випустять... – 430
...жив у ці дні *незвичайно*... – 431
...вони і *вночі*... йому сяяли... – 431
...які хмари *збираються* над ним... – 431
...зчинила страшенний галас *преса* на *Заході*... – 431
...родичі та родички *чоловікові*... – 431
...*зараз засуджений* ще не до кінця збагнув... – 431
...коли тільки зазоріло на *сході*... – 432
...мовби силою його *уяви* викликана ... – 431
... і ще більше прискорила *ходу*... – 432
... що горять, як у *хворі*... – 433
... *піднесла* своєю *любов'ю*... – 433
... *сп'янила навіки*... – 433
... що їх *переводять* у граніт... – 433
...на стволах уже й *зірки* не вміщались... – 434
...присів *скраю* на холодному земляному лежку... – 434

...ледь стирчить
гребенем... – 428
... один із тих сторожових
куренів... – 428
...в цьому арештантському
курені... – 429
Перед землянкою
гауптвахти *плац*... – 428
Має від нас він *передачі*... –
428
...розстрілюючи
фашистські танки *в лоб*... –
429
... якого десь чорти під руку
піднесли... – 429
... як потім *збурунилась* її
душа... – 429
...з в'язнем не
братаються... – 430
...*вартують* важливого
злочинця... – 430
Грудка каші... – 430
...щойно лайку *вивергали*...
– 433
...передосінні хмари
облягали небо... – 433
...взяв собі *пучку* ... – 434
...мовчки горбився під
накатом землянки... – 434

... <i>дотяг</i> цигарку до вогню... – 435		
...як опустилися <i>дула</i> гвинтівок... – 435		
... ступив від своєї смертної ями <i>назустріч</i> товаришам... – 435		

«КРЕСАФТ»

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p>На <i>польовому току</i> ...– 398</p> <p>...його <i>викликають</i> у район...– 398</p> <p>...де ворохи <i>зерна</i> поналивані...– 398</p> <p>...що возили <i>зерно</i> на елеватор...– 398</p> <p><i>Понад</i> колючою посадкою їде...– 398</p> <p><i>Вихор</i> курявно, сліпо блукає по степу – 398</p> <p>...аж <i>уночі</i> дійде наша черга – 399</p> <p><i>Сонце</i> розпливалося в небі... – 400</p> <p>... в глибині <i>душі</i> – 400</p> <p>Він просто <i>дотримав слова</i>, — <i>видав</i> по півтора кіло – 400</p> <p>Прокурор <i>тим часом</i> переглянувся з Другим – 400</p> <p>...як одного <i>колись</i> отак скубли на <i>бюро</i> – 401</p> <p>...щоб <i>духу</i> не почули – 401</p> <p>... де гори <i>хліба</i> сухим червоним сонцем пашать – 401</p> <p>Повільною <i>ступою</i>, знехотя віз його кінь – 401</p> <p>Тільки на обрії, десь на <i>сході</i> – 401</p> <p>Перший стояв якусь <i>хвилю</i> в <i>задумі</i>... спрямувавши погляд у колючу гущавінь <i>посадки</i> – 402</p> <p>... може, їх звідти, з <i>гори</i> підправлять... – 402</p> <p>У <i>тоні</i> його чулося виправдання... – 402</p> <p>... наче там <i>пекло</i>... – 403</p>	<p>Кухаренко</p> <p><i>мимохідь</i> повів рукою до серця – 400</p>	<p>...де ворохи зерна <i>поналивані</i>...– 398</p> <p>...його викликають у <i>район</i>...– 398</p> <p>... вуса висіли аж до <i>землі</i>...– 398</p> <p><i>Бовваніє</i> на <i>обрії</i> мурована вежа елеватора...– 398</p> <p>Цокіт бідарки <i>розламає</i> полудневу тишу – 398</p> <p>Коло чайної п'ють ситро знайомі <i>голови</i> – 399</p> <p>...біля конов'язі — цілий <i>наїзд</i> – 399</p> <p>...аж уночі <i>дійде</i> наша черга – 399</p> <p>Це не <i>віщувало добра</i> – 399</p> <p>...своїм <i>настроєм</i> мовби застерігала...– 399</p> <p>...<i>впало</i> невідворотне <i>лихо</i>...– 399</p> <p>Такий «<i>маяк</i>»? – 399</p> <p>Під <i>обвалом</i> слів плечі його ще дужче <i>опали</i> – 399</p> <p>...щось <i>цідить</i> про злочин – 399</p> <p>Під їхнім <i>обстрілом</i> Кухаренко починає себе так відчувати – 399</p> <p>... в <i>глибині</i> душі – 400</p> <p>Тільки нам він мусить <i>боліти</i>...– 400</p> <p>І знову <i>злива</i> слів. <i>Обвал</i> звинувачень – 400</p> <p>... ледве чутно <i>видавив</i> із себе...– 400</p> <p>... коли <i>женива</i> в <i>розпалі</i>...– 400</p> <p>...в іронічному подиві <i>звів</i> брови Другий – 400</p> <p>...як одного колись отак <i>скубли</i> на бюро – 401</p> <p>... а <i>низом</i> трава сухими <i>врунами</i> вилягла – 402</p> <p>...в темряві <i>висвічували</i> денним сонцем – 403</p>

Пізно вночі на ... тік нечутно вкотилась бідарка – 403		
Кінь, що привіз господаря на тік ... – 403		

«МОДРИ КАМЕНЬ»

Омоніми	Пароніми	Багатозначні слова
<p>...виходиш з своєї гірської оселі й дивишся вниз – 463</p> <p>...зукає тебе мати – 463; 464</p> <p>...засипало мені очі – 463</p> <p>...могли почути там, далеко внизу – 463</p> <p>... замість води ми їли сніг – 463</p> <p>Я зайшов до кімнати, тримаючи автомат напоготові – 463</p> <p>... закриваючи груди розпущеними косами – 464</p> <p>... а сірник дрижав у її руці – 464</p> <p>Від скирти сіна відділяється Ілля... – 464</p> <p>Ми наче знову на батьківщині – 464</p> <p>... не треба його в господі! – 464</p> <p>Тепла хвиля дихає на мене... – 465</p> <p>... всі батареї противника... – 465</p> <p>... часто змінювали стоянки... – 465</p> <p>... особливо вночі... – 465</p> <p>... поскручували б собі в'язи... – 465</p> <p>Ти налила в таз теплої води – 465</p> <p>Я розмотував свої руки – 465</p> <p>...повні ніжного тепла – 465</p> <p>... пильно дивилася в вічі... – 466</p> <p>... я стану на варті... – 466</p> <p>...як черниця... – 466</p> <p>З «катюшами» та гарматами... – 466</p> <p>... і людську ласку... – 466</p> <p>... стоять висоти... – 466</p>	<p>...розстріляли його на кар'єрах – 464</p> <p>...ми не змикали очей... – 466</p> <p>...що я стільки ж ішов до тебе... – 469</p>	<p>... в смузі електричного сяйва... – 464</p> <p>... ти біля високого ліжка застигла в подиві... – 464</p> <p>...все одно бачив їх весь час – 464</p> <p>- Брати й баян (радіопередавач)? – 464</p> <p>Мати вказує на нашу скриню (радіопередавач) біля порога – 464</p> <p>...сидів над своїм радіо до глухої ночі 464</p> <p>...виходить з мене той холод, що ми його набралися в горах – 465</p> <p>... всі батареї противника... – 465</p> <p>Це нас катувало – 465</p> <p>... пошкодили рацію – 465</p> <p>... рація не заговорить – 465</p> <p>... перебрatись до своїх – 465</p> <p>... до нашого ...столу... – 466</p> <p>... довго чекали... товаришу... – 466</p>

<p>...сама <i>доля</i> звела нас... – 466 ...як <i>сурма</i> великого горя – 467 То зла <i>неправда</i>...– 467 ... сама проводжала його з кимось до <i>гостинця</i>...– 467 ... перекидати і на горищі, і в <i>хижі</i>, і в кімнатах...– 467 - Чия це <i>кров</i>? ...– 467 Я ледве встигала за ними <i>на гору</i>...– 468 А як зіходили на <i>кряж</i>...– 468 ...дивиться сюди, в наш <i>край</i>...– 468 - Гей, <i>січи</i> її...– 468 ...у великій драмі <i>війни</i> – 468 ... <i>щодалі</i> ширше розгортаючись – 468 ...з чорною пов'язкою на <i>рукаві</i> – 469 ...<i>колись</i> пролягала наша оборона...– 469 ...їдуть ... словаки спокійними <i>волами</i>...– 469 <i>Ніколи?</i> ...– 469 ...як тисячу <i>літ</i>!– 469 ...після тої <i>ночі</i> – 469 ...як та тисяча літ перемістилась <i>перед</i> нас? Тепер вона <i>попереду</i>... – 469 ...і світить <i>сонце</i>... – 469 Я <i>задихаюсь</i> від такого багатства – 469 <i>Лютий</i> вітер... заважав нам – 469 <i>Зараз</i> ми маємо час – 469</p>		<p>... <i>проведи</i> панів вояків... – 466 ... не можемо його <i>взяти</i>... – 466 ... лишила там і свої <i>дрібні</i> сліди...– 467 ... тільки <i>раз</i> по <i>раз</i> оглядається – 468 Хай візьму Модри Камень на <i>пам'ятку</i> з собою – 468 ...мовчки втирає <i>кривавицю</i> – 468 ... єдина <i>ява</i> – 468 ... щодалі ширше <i>розгортаючись</i> – 468 ...зветься ...небовий <i>ключ</i> – 469 ... <i>пролягала</i> наша оборона...– 469 ... уже поросла <i>буйна</i> трава...– 469 ... через колишню <i>нейтральну зону</i>...– 469 В такі <i>години</i> ми часто зустрічаємося ...– 469 Зараз ми маємо <i>час</i> – 469</p>
---	--	--

СТАРΟΣЛОВ'ЯНІЗМИ, ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ

«Плацдарм»

Таблиця 7

Старослов'янiзми	Звуконаслідування
<p>...настане тиша <i>свята</i>... – 95 ...з найкровопролітніших <i>битв</i> історії – 92 ...стугоніла суцільна невщухаюча <i>битва</i> – 97 В <i>єдиноборство</i> з танками ...вступали піхотинці – 97 ...до його <i>єдиної</i>...переправи стугоніла суцільна невщухаюча <i>битва</i> – 98 ...хто йшов на <i>єдиноборство</i> з танками – 98 ... там <i>пощади</i> не жди...– 98 Душею, чистою і <i>непорочною</i> – 98 ...блискавки Чи <i>дух</i> свій ти хоч раз перевів – 98</p>	<p>...спека полуднева, що аж <i>дзвенить</i> серед літньої тиші ... – 92 Зі скляним <i>тріском</i> під ногами <i>тріщить</i> ... - 95 ... та <i>дзвенить</i> хвилюючий сміх... - 96 ...ставало нам чути з моря пітьми дивні якісь <i>гули</i>... - 96 ... армади «тигрів» і «пантер» ...з <i>ревінням і скреготом</i> полізли з туману – 96 ...<i>стогони та крики</i> поранених тонули в <i>туркотах</i> пальби...– 96 ...весь плацдарм став невдовзі суцільним <i>ревищем</i> – 97 ...до ... наскрізь прострілюваної переправи <i>стугоніла</i> суцільна невщухаюча битва – 98 <i>Рев, ревище, гули, погуки</i> (плацдарму) – 97 <i>Дико виючого металу</i> – 100 На наших очах чорним вогнем <i>трощило</i>, спотворювало квітучі дерева – 100 <i>Жебонить, булькає</i> (аричок) – 101</p>

«ЧОРНИЙ ЯР»

Старослов'янiзми	Звуконаслідування
<p>...призначення якого <i>непосвяченому</i> навряд чи й вгадати – 196 ...але з батькових <i>уст</i> це подавалось саме як докір, як <i>гріх тяжкий, непростений</i>... – 198 Тільки чи достатня це підстава...щоб нападати...на те... що син ваш у житті <i>воздвиг?</i> – 198 ... щораз у сутичках із <i>старосвітчиною</i> вона опиняється по той бік барикад! – 198 ...одного разу, звертаючись до Гайдамаки, навіть біблійне оте «<i>возмездіє</i>» приплив... – 199 <i>дух</i> околиці ще й зараз не зовсім вивіявся з <i>душі</i> – 201</p>	<p>...слухали <i>дзвін</i> курантів ...вдавалось іноді – 195 почути <i>похропування</i> їжачка – 197 Вагони трамвая <i>скреготіли</i> по рейках...– 200 ...докинув під <i>скрегіт</i> трамвая – 200 І в таку...рань, коли лід на річці, здірчавівши, вже лунко й весело <i>потріскує</i>... – 201 ...згори...<i>гуркотіла</i> вода – 203 Десь унизу...<i>зойкнула</i> сирена – 206 ...все <i>стрясонулось від гуркоту</i> надприродного – 206 Чорні розлючені леви з <i>ревінням</i> летіли йому навстріч! – 206</p>

<p>Ну й випала ж тобі, Петре, життєва стезя! – 201 ...це єдине місце на світі... - 203 Лик сонця...нагадував йому матір... – 205 ...що стояв...перед Мідним вершником і погрожував йому: «Ужо тебе!..» ...волаючи не своїм голосом – 206 Оце тобі й возмєздіє! – 206 ...вдивлялися в нього, навряд чи й вірячи в його воскрєсіння – 208</p>	<p>Ніагара грязюки, мулу, пульпи й каміння з сатанинським гуркотом нестримно ринула вниз! – 206 ...хотів зараз одного: чуда, яке б... перетяло ревуцій, темній тій силі шлях – 206 Рев, гуркіт, блискавки електричних розрядів...– 206 - Тікай! Змете! – верєскнуло людське дєсь...– 206 ...де ще якісь люди волають – 207 ...яка сила несе й шпурляє його серед клекоту вируючої грязюки – 207 ...встигав крізь ревище вловити пронизливі людські гвалти на горбах... Летюча ...багнюка мчить його серед цих гвалтів і криків – 207</p>
---	---

«ВЕСНА ЗА МОРАВОЮ»

Старослов'янізми	Звуконаслідування
<p>Учитель уже забрьохався по вуха...– 474 ...і бадьорила дух – 474 ...ніби суворо молитьсья комусь – 477 Чорнобородий вчитель іде зовсім близько – 477 ...комбат...командує, ніби суворо молитьсья комусь – 477 А вчитель просто наступає Гуменному на п'яти – 478 Гуменний краєм ока стежить за вчителем – 478 А вчитель знову щось говорить за спиною до своїх – 479 Вчитель каже, що це для них ганєбно...– 479</p>	<p>Коли стало чути віддалене татакання кулеметів... – 474 ...просвистів ...снаряд і гримнув...– 474 Забахкали гвинтівки, зацокотіли автомати, зачахкали міномети – 475 Забриніло, вібруючи, повітря. Вибухи застугоніли зовсім близько... весь ліс затріщав – 475 Наздогнавши «пана профєсорє», що хекав позаду всіх... – 475 Гуменний лежав..., вслухаючись, як клекаче передова – 476 ...не все почув у суцільному гуркоті – 476 ...несподіваний бурун полум'я і грому затопив перед ним увесь світ – 476 І не так ніби крекчуть,...коли падає...міна в тріскучих деревах</p>

	– 477 Він уже не... <i>крекче</i> ... – 478 ...а тільки чує, як вона <i>хлюпає</i> внизу – 478
--	--

«За мить щастя»

Старослов'янізми	Звуконаслідування
<p>...сміху не було на її <i>устах</i> – 426 ...напіввідкриті, напівоголені <i>перса</i> – 426 відбуваються військові наші <i>учби</i> – 428 ...це вже ми з нею <i>муж і жона</i> – 430 ...вчинок <i>непрощений</i> – 431 ...вчинок солдата був <i>притчею во язицех</i> – 431 ...старий <i>священик, душпастир</i> їхній ... – 431 тільки одна людина в державі могла <i>помилувати</i> його – 431 ... <i>взявши</i> перед розводящим <i>гріх на душу</i> – 432 Мов з <i>хреста</i> знята... – 432 ...аж не вірилось, що це ті ж самі <i>вуста</i> – 433 ...як <i>відпускати гріхи</i> цьому ...Діденкові – 434</p>	<p><i>Насвистує, наспівує</i> бравий водовоз... – 424 - Го-го-го-го-о-о! – 425 І уже у дві горлянки: - Го-го-го-го! - Го-го-о-о! – 425 Ніхто не відгукується на Діденкове <i>гогокання</i> – 425 ...і вже <i>тріщить</i> цупка стерня – 426 ... і перепел <i>профуркотів</i> у повітрі... – 427 аж здригається землянка від його несамовитої <i>гуркотняви</i> – 432 Насмішниці шаленіють, аж <i>вищатъ</i> – 425 ...про нього галасували до <i>хрипоти</i> – 431 ...про нього галасували до <i>хрипоти</i> – 431 Клацнув затвором... – 432 ...той мовчки горбився під накатом землянки, <i>тріщав</i> цигаркою – 433 <i>Скрик</i> був... – 435</p>

«КРЕСАФТ»

Старослов'янізми	Звуконаслідування
	<p>...сорока...весь час крикливо <i>скрекоче</i> до Кухаренка ... – 398 <i>Цокіт</i> бідарки розламає полудневу тишу – 398 ...він уже кричав йому «<i>Ку-га-ренко!</i>» – 398 Кінь... тривожно <i>похронував</i> на високі бурти зерна – 402</p>

--	--

«Модри Камень»

Старослов'янізми	Звуконаслідування
<p>...ми розгубили, <i>митарствуючи</i> в проклятих скелях – 464</p> <p>- <i>Днесь</i> нікого, пане вояку, — озвалася мати – 464</p> <p>...який з її <i>мужа</i> партизан... – 464</p> <p>...прийшли шукати мого <i>мужа</i> – 467</p> <p>- Панове, хай подивлюся ще <i>єдину</i> хвилю – 468</p> <p>Чому ж ця ...зустріч, <i>єдиний</i> погляд, <i>єдина</i> ява у ...драмі війни, чому вона не <i>меркне</i> і, ... ніколи не <i>померкне?</i> – 468</p>	<p>Високе небо над тобою <i>гуде</i> од вітру, мов блакитний <i>дзвін</i> – 463</p> <p><i>Дзвенить</i> суха весна, <i>гуде</i> зелений дуб на згір'ях...– 463</p> <p>...наче й справді цей <i>стук</i> могли почути...– 463Свої,— <i>хриплю</i> я щосили – 463</p> <p>Білий вітер <i>стугонів</i> у порожнечі гір – 463</p> <p>...в хаті <i>задзвеніло</i>... – 463</p> <p>...минаю кошару, в якій глухо <i>гуркотять</i> вівці, і тихо <i>свищу</i> – 464</p> <p>Далеко внизу... <i>гримить</i>... фронт – 466</p> <p>Чуєте, як <i>луцять</i> зелені спини гір, гріючись на сонці? – 469</p>

**ИНВЕРСИЯ; РИТОРИЧНІ ЗАПИТАННЯ;
СТАРОСЛОВ'ЯНІЗМИ; ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ**

«Плацдарм»

Таблиця 8

Інверсія	Риторичні запитання	Старослов'янізми	Звуконаслідування
<p>...і з хмар, низько навислих, ...дощі – 91</p> <p>Викопані на повен зріст окопи – 92</p> <p>Накочуються ...тумани – 92</p> <p>Стоїть ... Іван Артеменко – 92</p> <p>Розповідав нам Артеменко – 92</p> <p>Спека полуднева – 92</p> <p>Поглядом теплілим, повним присмути і</p>	<p>Хіба міг думати солдат, що плацдарм так його оцасливить? Хіба міг передчути Іван, де й кого покохає, хіба міг знати, що явиться йому таке яснолице дівча за оцим темним Гроном,</p>	<p>... з найкровопролітніших <i>битв</i> історії – 92</p> <p>Стугоніла невщухаюча <i>битва</i> – 97</p> <p>Душею, чистою і <i>непорочною</i> – 98</p> <p>...блискавки</p>	<p>Зі скляним <i>тріском</i> під ногами ... - 95</p> <p>... армади «тигрів» і «пантер» ...з <i>ревінням і скреготом</i> полізли з туману – 96</p> <p><i>Рев, ревище, гули,</i></p>

<p>вдячності – 94 Урветься пісня – 95 Шарпає вітер – 95 Постать її, тонку й стеблясту – 95 Тиша й безлюддя оманливі – 95 Війна стоклята – 95 Постріл останній – 95 Тиша свята, всепланетарна – 95 Бруд окопний – 96 Жарти гвардійські – 96 Дзвенить... сміх – 96 Пронизують блискавки вогнених залпів – 97 Бій денний, бій нічний, бій безконечний, може, останній – 98 Душею, чистою і непорочною – 98 Навіть і хоробрих дивував...хлопець своєю безстрашністю...– 98 Чи не схопили її ...салашісти – 99 Випало мені – 100 Розпитував він – 100 Душі молодої, ненажитої – 100 Млів...день – 100 Неба високого – 100 Під схилом гірським – 100 Звуться вони – 101 Бере початок Донецький кряж – 101 Трава... висока – 101 В'їхали ми – 101 Місця заповідні – 101 Виникали квартали (дерев) – 101</p>	<p>нічим не схожим на його степову Калку? – 96 А де ж Артеменко? Що з ним? Кому зустрічався? Хто розповість нам про нашого наймолодшого товариша, одного з тих численних, хто пропали безвісти на плацдармі? – 98 А першу перев'язку, виявляється, зроблено було йому – ким би ви думали? – 98 Сто лих переживши, випорснув із того пекла, де, вже й поранений, бився з наповзаючи ми бронетранспортерами, не загинув там, де тричі міг би загинути, хіба ж не чудо? – 99 І не увіруєш хіба після цього, що, може, й саму смерть від тебе відводила чиясь найдорожча тобі рука?– 99</p>	<p>Чи дух свій ти хоч раз перевів – 98</p>	<p><i>погуки</i> (плацдарму) – 97 <i>Дико виючого металу</i> – 100 <i>Вогнем трощило</i> – 100 <i>Жебонить, булькає</i> (аричок) – 101</p>
---	---	---	---

<p>Очі її ... неспокійні, шукаючі – 101</p> <p>Коли ешелони наші...відправлялися... додому – 101</p> <p>Трава нічна – 101</p> <p>Назавжди зостався Іван Артеменко (у тому саду) – 100</p> <p>Обірвалось життя – 101</p> <p>Зринала туга... невідворотна, найостанніша – 100</p> <p>Звуться вони (Кам'яні Могили) – 101</p> <p>...світ нічний, безшелесний – 101</p>			
---	--	--	--

«ЧОРНИЙ ЯР»

Інверсія	Риторичні запитання	Старослов'янізми	Звуконаслідування
<p>...що ж коїться в самій глибині урвища в пору найстрашнішу – опівнічну, чаклунську – 197</p> <p>...ніби ти більше про якихось людей абстрактних піклуєшся...- 198</p> <p>...але хіба ж не озивається час від часу в тобі й те далеке, навік промайнуле?– 199</p>	<p>Чи прорахунки були якісь допущені, чи в недобру хвилину бульдозери взялись за той яр, - може, намив розпочали не під тим знаком зодіаку? – 196</p> <p>Іноді Гайдамаку просто відчай бере: чи вдасться пробити стіну чиновницького формалізму й крутіїства? Тут недалеко і в містику вдаритись: може, й справді, в недобру мить взявся змагатися з Чорним яром,</p>	<p>...але з батькових <i>уст</i> це подавалось саме як докір, як <i>гріх тяжкий,</i> <i>непрощений</i>... – 198</p> <p>Тільки чи достатня це підстава...щоб нападати...на те... що син ваш у житті <i>воздвиг?</i> – 198</p> <p>... щораз у сутичках із <i>старосвітчиною</i> вона</p>	<p>...вдавалось іноді почути <i>похрюпування</i> їжачка – 197</p> <p>Вагони трамвая <i>скреготіли</i> по рейках...– 200</p> <p>...докинув під <i>скрегіт</i> трамвая – 200</p> <p>І в таку...рань, коли лід на річці, здірчавівши, вже лунко й весело <i>потріскує</i>... – 201</p> <p>...згори...<i>гуркотіла</i> вода – 203</p>

<p>був і перший поцілунок, що так обпик тебе, хлопчака... – 199</p> <p>Дружина вважає, що оригінальне його створіння рано чи пізно оцінять, - живуть же в пам'яті людській сади Семіраміди? – 199</p> <p>...він навіть полюбляє ці аврали...напруженість нервів своїх і людських – 200</p> <p>Обличчя баб'яче... – 200</p> <p>...довелось перечікувати, доки проповзе трамвай – 200</p> <p>Колись гади фашистські людей там розстрілювали – 202</p> <p>...чув від старших малий Гайдамака – 203</p> <p>чуда, яке б... перетяло ревучій, темній тій силі шлях – 206</p> <p>...поглядами нестерпно гострими стежили за цим незнайомцем...– 207</p> <p>...дивились...очима гострими й без міри сумними – 208</p> <p>...сіризна якась незнайома, пустельна вдарила в очі – 208</p>	<p>може, справді це місце одвіку заляте, яким його вважали старі люди колись? – 197</p> <p>...чи може, то й були якраз марсіани, з якими породичались у хащах відьмаки та їхні розпатлані безсмертні подруги? – 197</p> <p>Тільки чи достатня це підстава...щоб нападати...на те... що син ваш у житті воздвиг? – 198</p> <p>Звісно, іншими справами живеш, але хіба ж не озивається час від часу в тобі й те далеке, навік промайнуле?– 199</p> <p>Джерелець нема, а в душі то вони zostались? – 199</p> <p>Дружина вважає, що оригінальне його створіння рано чи пізно оцінять, - живуть же в пам'яті людській сади Семіраміди? – 199</p> <p>- До гатки своєї, Петре? Воду носити решетом? – 200</p> <p>Власне, Гайдамака й до цього іноді почував, як черв'як сумніву ні-ні та й заворушиться глибоко десь аж там, у надрах підсвідомості: а чи не змарновано зусиль? Чи й була в цій споруді крайня потреба? – 200</p> <p>То що ж, краще взагалі б не чіпати Чорного яру? – 200</p> <p>А зараз хіба зупинився плин часу?</p>	<p>опиняється по той бік барикад! – 198</p> <p>...одного разу, звертаючись до Гайдамаки, навіть біблійне оте «возмєздіє» приплів... – 199</p> <p>..дух околиці ще й зараз не зовсім вивіявся з душі – 201</p> <p>Ну й випала ж тобі, Петре, життєва стезя! – 201</p> <p>Лик сонця...нагадував йому матір... – 205</p> <p>... що стояв...перед Мідним вершником і погрожував йому: «Ужо тебе!..»</p> <p>...волаючи не своїм голосом – 206</p> <p>Оце тобі й возмєздіє! – 206</p> <p>...вдивлялися в нього, навряд чи й вірячи в його воскрєсіння – 208</p>	<p>Десь унизу...зойкнула сирена – 206</p> <p>...все стрясонулось від гуркоту надприродного – 206</p> <p>Чорні розлючені леви з ревінням летіли йому навстріч! – 206</p> <p>Ніагара грязюки, мулу, пульпи й каміння з сатанинським гуркотом нестримно ринула вниз! – 206</p> <p>...хотів зараз одного: чуда, яке б... перетяло ревучій, темній тій силі шлях – 206</p> <p>Рев, гуркіт, блискавки електричних розрядів...– 206</p> <p>- Тікай! Змете! – верєскнуло людське десь...– 206</p> <p>...де ще якісь люди волають – 207</p> <p>...яка сила несе й шпурляє його серед клекоту вируючої грязюки – 207</p> <p>...встигав крізь ревище вловити пронизливі людські гвалти на горбах... Летюча ... багнюка мчить його серед цих гвалтів і криків – 207</p>
--	--	---	---

<p>...про пасажирів, що багнукою у вагоні захлинулись усі до одного – 208</p>	<p>Хіба не ставить перед людиною свої вимоги прогрес? – 201 То, може, тим значнішою слід вважати перемогу над самим собою? Що зумів переступити через особисте, подолав сентименти, знайшов у собі сили приборкати голос власного яружного дитинства? Ну а, припустимо, ти на якомусь би етапі раптом і завагався, то хіба це змінило б хід подій? – 201 ...чи це хто-небудь до уваги бере? – 202 Невже й матері було гірко бачити, як змінювався яр, невже і їй не до душі було, коли ота стіна поперек яру стала рости, аж поки й небо затулила? – 202 Чого вони там мітингують? – 204 Навіщо я опритомнів, ожив? Навіщо вони врятували мене? – 208 Суду боїшся? – 208 Але за що йому така покара, оте саме «возмездіє»? Де батько? Чи врятуватися встиг? – 208 Маячня? – 208 Скільки ж часу минуло? Мить чи вічність? – 208 Боїшся суду? – 208</p>		
---	---	--	--

«ВЕСНА ЗА МОРАВОЮ»

Інверсія	Риторичні запитання	Старослов'янізми	Звуконаслідування
-----------------	----------------------------	-------------------------	--------------------------

<p>За Моравою...<i>починались ліси та болота</i> – 470 На...березі стояло <i>село, красиве, не зруйноване, мирне</i> – 473 Гуменний лежав..., вслухаючись, як <i>клекоче передова</i> – 476 А <i>обличчя ті були перепуджені й замкнуті</i> – 477 ...зачерпнув на ходу <i>води, сивої, як дим</i>... а все навколо сивіло і сивіло, <i>як дим</i> – 477 ...<i>насувається</i> на нього учителя <i>борода</i>...– 479</p>	<p>Та й хто зробив би це тут? – 477 «Що, якби мене вбило?», - подумав Гуменний...– 477 «А якби вбило?» – 477 ...хіба снаряди можуть намокнути? – 477 Чого він спішить? І чого він так дивно дивиться на Гуменного? – 477 Невже вони бачили, що його поранило? – 477 «Може, це вже в холошах повно крові, що вони такі важкі?..» - 478 Чи, може, це тільки їхні відображення ходять, гойдаються в воді, зламані брижами? – 478 Де вони дістають снаряди? ...Чи він не лічить уже й постріли противника та все складає до купи? – 478 Що він їм натуркує? Чи не намовляє часом кинути геть снаряди та вертати за Мораву? – 479 Що вони хочуть робити? – 479</p>	<p>...і бадьорила <i>дух</i> – 474</p>	<p>Коли стало чути віддалене <i>татакання</i> кулеметів... – 474 ...просвистів ...снаряд і <i>гримнув</i>...– 474 <i>Забахкали</i> гвинтівки, <i>зацокотіли</i> автомати, <i>зачахкали</i> міномети – 475 <i>Забриніло, вібруючи</i>, повітря. Вибухи <i>застугоніли</i> зовсім близько... весь ліс <i>затріщав</i> – 475 Наздогнавши «пана професора», що <i>хекав</i> позаду всіх... – 475 Гуменний лежав..., вслухаючись, як <i>клекоче</i> передова – 476 ...не все почув у суцільному <i>гуркоті</i> – 476 І не так ніби <i>крекчуть</i>,...коли падає...міна в <i>тріскучих</i> деревах – 477 Він уже не... <i>крекче</i>...– 478 <i>Гудуть, гомонять</i>...– 479</p>
---	---	--	--